

**Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås det att lagen om utsläppshandel ändras. Genom ändringen genomförs ändringen av EU:s utsläppshandelsdirektiv med vilken man förbereder sig inför handelsperioden 2021–2030. De föreslagna ändringarna gäller i synnerhet förfarandet för ansökan om utsläppsrätter som tilldelas gratis, lämnandet av nödvändiga uppgifter och tilldelningen av utsläppsrätter.

I propositionen föreslås det att anläggningarna för förbränning av kommunalt avfall ska inbegripas i utsläppshandelslagens tillämpningsområde.

Statsrådet ska bemyndigas att besluta om användningen av utsläppsrätter för att utsläppsminskningsmålet för sektorn utanför utsläppshandeln ska uppnås. Statsrådet ska även bemyndigas att besluta om annullering av utsläppsrätter då elproduktionskapacitet stängs inom finländskt territorium till följd av nationella tilläggsåtgärder. I båda fallen minskas antalet utsläppsrätter som Finland kan auktionera ut i motsvarande grad.

Genom den föreslagna lagen genomförs även nationella förbättringar som ett förenklat förfarande för uppdatering av planen för övervakning av utsläpp och iakttagande av ett större antal av Energimyndighetens beslut trots överklagande. Dessutom föreslås det att de myndighetsuppgifter som ansluter till beviljandet av utsläppsrätter som tilldelas gratis överförs från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten. Utöver dessa genomförs ett flertal tekniska ändringar.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

---

## INNEHÅLL

|                                                                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL .....                                                                            | 1  |
| ALLMÄN MOTIVERING .....                                                                                               | 3  |
| 1 INLEDNING.....                                                                                                      | 3  |
| 2 NULÄGE .....                                                                                                        | 3  |
| 2.1 Lagstiftning och praxis.....                                                                                      | 3  |
| 2.2 Internationell utveckling och Europeiska unionens lagstiftning .....                                              | 5  |
| 2.3 Bedömning av nuläget .....                                                                                        | 9  |
| 3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN .....                                                                       | 10 |
| 3.1 Allmänt .....                                                                                                     | 10 |
| 3.2 Tilldelning och användning av utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030 .....                                | 10 |
| 3.3 Inkludering av avfallsförbränningsanläggningar i utsläppshandeln.....                                             | 12 |
| 3.4 Överföring av myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning till<br>Energimyndigheten .....          | 13 |
| 3.5 Åtskiljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp .....                                      | 14 |
| 3.6 Auktionering av utsläppsrätter .....                                                                              | 15 |
| 3.7 Verkställande av utsläppshandelsmyndighetens beslut .....                                                         | 15 |
| 3.8 Övriga förslag .....                                                                                              | 15 |
| 4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER .....                                                                                   | 16 |
| 4.1 Ekonomiska konsekvenser .....                                                                                     | 16 |
| 4.2 Konsekvenser för myndigheterna och deras personal.....                                                            | 19 |
| 4.3 Sociala konsekvenser .....                                                                                        | 21 |
| 4.4 Miljökonsekvenser .....                                                                                           | 21 |
| 5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN .....                                                                                  | 22 |
| 5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial .....                                                                     | 22 |
| 5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....                                                                      | 22 |
| DETALJMOTIVERING .....                                                                                                | 22 |
| 1 LAGFÖRSLAG .....                                                                                                    | 22 |
| 2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER .....                                                                         | 42 |
| 3 IKRAFTTRÄDANDE .....                                                                                                | 43 |
| 4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING .....                                                         | 44 |
| 4.1 Allmänt .....                                                                                                     | 44 |
| 4.2 Genomförandet av utsläppshandelsdirektivet och verkställigheten av rikets lagstiftning i<br>landskapet Åland..... | 44 |
| LAGFÖRSLAG .....                                                                                                      | 47 |
| om ändring av lagen om utsläppshandel .....                                                                           | 47 |

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1 Inledning

Utsläppshandeln är ett centralt styrmedel i Europeiska unionens, nedan EU:s, klimatpolitik. EU:s utsläppshandelssystem bygger på tanken att utsläppen ska minskas där det kan ske billigast.

Sedan 2013 har det satts ett utsläppstak för utsläppshandelssektorn på EU-nivå som sänks årligen. Genom att samtliga verksamhetsutövare inom utsläppshandeln årligen ska överlämna ett antal utsläppsrätter motsvarande förra årets växthusgasutsläpp säkerställs att utsläppen håller sig under utsläppstaket. I Finland ingår cirka 600 anläggningar i utsläppshandelssystemet som täcker något under hälften av Finlands växthusgasutsläpp.

EU:s utsläppshandelssystem bygger på handelsperioder av vilka den tredje och nuvarande gäller åren 2013–2020. Bestämmelser om utsläppshandelssystemet finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, nedan *utsläppshandelsdirektivet*.

Den fjärde handelsperioden omfattar åren 2021–2030 och genom den genomförs Europeiska unionens utsläppsminskningssmål fram till 2030 för utsläppshandelssektorns del. Förfaringsätten under den fjärde handelsperioden togs med i utsläppshandelsdirektivet genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814, nedan *ändring av direktivet om utsläppshandel*.

Genomförandet av ändringen av direktivet om utsläppshandel förutsätter en ändring av den finländska lagstiftningen. I detta sammanhang är det motiverat att även i övrigt utveckla den nationella lagstiftningen.

### 2 Nuläge

#### 2.1 Lagstiftning och praxis

Allmänt

Utsläppshandeln regleras nationellt genom lagen om utsläppshandel (311/2011) och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010). Den gällande utsläppshandelslagen gäller handelsperioden 2013–2020. Bestämmelserna i utsläppshandelslagen har därtill kompletterats med ett flertal förordningar av statsrådet och arbets- och näringsministeriet som utfärdats med stöd av den.

De viktigaste bestämmelserna i utsläppshandelslagen gäller reglerna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013–2020, tilldelningen, bokföringen, överlåtelsen och överlämnandet av utsläppsrätter samt det tillstånd för utsläpp av växthusgaser och den tillförlitliga övervakning av utsläpp som förutsätts av anläggningar som ingår i utsläppshandelslagens tillämpningsområde.

En utsläppsrätt motsvarar ett ton koldioxid. En del av utsläppsrätterna fördelas genom auktionering, en del genom gratis tilldelning, varefter de fritt kan omsättas på eftermarknaden. Utsläppsrätterna är i praktiken elektroniska anteckningar i unionens gemensamma utsläppshandelsregister. De verksamhetsutövare som omfattas av systemet har kunnat täcka

sina utsläpp förutom med unionens utsläppsrätter även genom att skaffa och använda så kallade Kyoto-projektenheter.

Under handelsperioden 2013–2020 är det huvudsakliga sättet att fördela utsläppsrätter auktionering. Medlemsstaterna säljer över hälften av sina utsläppsrätter genom att auktionera ut dem till verksamhetsutövare och andra marknadsaktörer inom utsläppshandeln. Samtliga medlemsstater utser en auktionsförrättare som auktionerar ut medlemsstatens andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut. Enligt gällande finländsk lag beslutar statsrådet om Finlands auktionsförrättare och har för handelsperioden 2013–2020 utsett Energimyndigheten till auktionsförrättare.

De flesta medlemsstaterna auktionerar ut sina utsläppsrätter på EU:s gemensamma auktionsplattform. Också Finland deltar i den gemensamma auktionen som för handelsperioden 2013–2020 regleras i den gällande utsläppshandelslagen. Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Utsläppsrätter delas gratis ut till industrin samt till produktion av fjärrvärme och kyla. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis, nedan *gratistilldelning*, bygger på harmoniserade regler på EU-nivå och medlemsstaterna har inte prövningsrätt i fråga om mottagare eller antal. Myndighetsuppgifterna i anslutning till gratistilldelningen sköts i Finland av arbets- och näringsministeriet.

Under den nuvarande handelsperioden överskrider det preliminära totala antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknat per anläggning det reserverade maximala antalet. Därför minskas gratistilldelningen till alla verksamhetsutövare enhetligt med en så kallad sektorsövergripande korrigeringsfaktor som ökar för varje år. Korrigeringsfaktorerna värde ligger mellan 6 och 22 procent beroende på året.

#### Avfallsförbränningsanläggningar och deras utsläpp

För sektorn utanför EU:s utsläppshandelssektor, härefter *ansvarsfördelningssektorn*, har det för medlemsstaterna ställts upp egna utsläppsminskingsåtaganden för perioden 2021–2030. Utsläppsminskingsåtagandet för Finlands ansvarsfördelningssektor är 39 procent 2030 jämfört med 2005 års nivå. Åtagandet är utgångspunkt för måluppställningen i Finlands klimatplan på medellång sikt. Ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskingsåtagande beskrivs närmare i avsnittet ”Internationell utveckling och Europeiska unionens lagstiftning”.

Enligt det nationella grundläggande scenariot förutsätts det en avsevärd mängd nya effektiva politiska åtgärder för att utsläppsåtagandet ska kunna fullgöras. I klimatplanen på medellång sikt har nya politiska åtgärder identifierats i tillräcklig omfattning i förhållande till utsläppsminskingsåtagandet. Enligt klimatplanen ska införlivandet av avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandeln tillämpningsområde utredas som en av de politiska åtgärderna.

I Finland verkar för närvarande åtta avfallsförbränningsanläggningar. Anläggningarna bränner i betydande mån kommunalt avfall, men även i någon mån annat avfall. De nuvarande anläggningarna är relativt nya, eftersom de anläggningar som är i drift har tagits i bruk under de senaste tio åren. För närvarande planeras en ny anläggning som enligt planerna ska stå klar 2020. Avfallsförbränningsanläggningarnas sammanräknade koldioxidutsläpp 2016 var cirka 0,6 miljoner ton. Mängden motsvarar cirka två procent av ansvarsfördelningssektorns utsläpp.

Avfallsförbränningsanläggningarna producerar både värme och el. År 2016 producerade anläggningarna 2,7 terawattimmar fjärrvärme och 0,7 terawattimmar el. Avfallsförbränningsanläggningarna har härmed två huvudsyften: hantering av kommunalt

avfall genom förbränning och produktion av energi. I energisystemet verkar anläggningarna vanligtvis som baslastanläggningar.

Avfall bränns förutom i avfallsförbränningsanläggningar även i parallellförbränningsanläggningar som även använder andra bränslen än avfall. För närvarande finns cirka 20 parallellförbränningsanläggningar i drift. Anläggningarna kan använda kommunalt avfall i behandlad form. Parallellförbränningsanläggningarna använder även behandlat industriavfall som bränsle.

Avfallsförbränningsanläggningarnas utsläpp räknas för närvarande till ansvarsfördelningssektorn, medan parallellförbränningsanläggningarnas utsläpp hör till utsläppshandelssektorn. Avgränsningen baserar sig på en definition i utsläppshandelsdirektivet enligt vilken anläggningar som förbränner kommunalt avfall inte ingår i systemets tillämpningsområde (bilaga I till direktivet). Direktivet ger dock medlemsstaterna en möjlighet att ensidigt inkludera nya verksamheter i systemet genom kommissionens beslut. Finland har tidigare tillämpat denna så kallade opt-in-möjlighet genom att inbegripa små fjärrvärmeanläggningar i systemets tillämpningsområde. Avfallsförbränningsanläggningarnas utsläpp står numera utanför prisstyrningen eftersom de inte är inkluderade i utsläppshandelssystemet och energibeskattningen.

I både Sverige och Danmark har anläggningar som bränner kommunalt avfall införlivats i utsläppshandelssystemet under den nuvarande perioden 2013–2020. I dessa länder var den centrala motiveringen deras ställning som energiproduktionsanläggningar.

## **2.2 Internationell utveckling och Europeiska unionens lagstiftning**

### **Internationell utveckling**

Klimatavtalet från Paris ingicks i december 2015 och trädde i kraft i november 2016. Avtalet har undertecknats av nästan 200 parter i klimatavtalet och ratificerats av över 175 parter. Avtalet är en stor framgång i den internationella klimatpolitiken och kompletterar FN:s ramkonvention om klimatförändringar som ingicks 1992. Bland det viktigaste som uppnåddes i klimatavtalet från Paris är att den skarpa tudelningen mellan länderna bröts: cirka 170 parter har lämnat så kallade nationellt fastställda bidrag (nationally determined contribution, NDC), där parterna redogör för sina planerade klimatåtgärder. De nationellt fastställda bidragen innehåller mål för utsläppsminskning och anpassning. Det globala deltagandet i utsläppsminskande åtgärder utjämnar på lång sikt den internationella konkurrensen.

Prissättningsystem för koldioxidutsläpp håller på att bli allmänna globalt sett. Förutom i Europeiska unionen har man tagit eller står man i beråd att ta i bruk utsläppshandelssystem, koldioxidskatter och andra avgifter bland annat i Förenta staterna och Kanada på delstatnivå, samt i Sydkorea och i Kina. Att införa prissättning på koldioxidutsläpp jämnar ut den internationella konkurrensen. Vid jämförelse av olika system bör man dock beakta hur krävande minskningsmålen är, sättet att fördela utsläppsrätter och reglerna för gratis tilldelning av utsläppsrätter. Utsläppshandelsdirektivet ses regelbundet över med beaktande av den internationella utvecklingen och ansträngningarna för att uppnå de långsiktiga målen i Parisavtalet.

### **Utsläppshandelsdirektivet**

Funktionen och principerna i EU:s utsläppshandelssystem regleras i utsläppshandelsdirektivet som trädde i kraft den 13 oktober 2003. Därefter har utsläppshandelsdirektivet ändrats med tanke på nya handelsperioder och andra behov.

Genom den ändring av utsläppshandelsdirektivet som trädde i kraft den 8 april 2018 reviderades utsläppshandelssystemet inför de handelsperioder som inleds efter 2020, i synnerhet handelsperioden 2021–2030. Utsläppshandelssystemet revideras för att harmonisera med EU:s ram för klimatpolitiken fram till 2030. Dessutom baserar sig revideringen på erfarenheterna från den tredje handelsperioden. Revideringens syfte är att stärka systemet, ändra reglerna för fonder som främjar koldioxidsnålhet och förlänga gratistilldelningen av utsläppsrätter efter 2020 i en uppdaterad form.

Utsläppshandelssektorns årliga utsläppstak kommer att skärpas för varje år från och med 2021 med 2,2 procent i stället för nuvarande 1,74 procent. Det här behövs för att det mål för utsläppsminskningen som satts för 2030 ska kunna nås. Skärpningen av den linjära utsläppsminskningkoefficienten minskar det totala antalet utsläppsrätter i utsläppshandelssystemet så att sektorns utsläppsminskning blir 43 procent fram till 2030 jämfört med 2005 års nivå.

Andelen utsläppsrätter som auktioneras ut av alla utsläppsrätter är 57 procent från och med 2021. Hit hör såväl de utsläppsrätter som medlemsstaterna auktionerar ut som de utsläppsrätter som auktioneras ut för att finansiera den innovationsfond och moderniseringsfond som inrättas i anslutning till utsläppshandelssystemet. Den nämnda andelen på 57 procent minskas dock med högst 3 procentenheter för att undvika den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn eller utöka de nämnda fonderna.

Tilldelningen av gratis utsläppsrätter fortsätter under handelsperioden 2021–2030. Den bakomliggande bedömningen här är att vissa branscher som hör till utsläppshandelssektorn fortfarande löper risk för koldioxidläckage. Gratistilldelningen av utsläppsrätter baserar sig även under handelsperioden 2021–2030 på EU:s harmoniserade regler och medlemsstaterna har ingen nationell prövningsrätt i fråga om mottagarna eller antalet gratis tilldelade utsläppsrätter.

Kommissionen bedömer risken för koldioxidläckage i enlighet med utsläppshandelsdirektivet. Sektorer som löper risk för koldioxidläckage (s.k. sektor i koldioxidläckageförteckningen) får även framöver som gratistilldelning 100 procent av det antal som räknas ut enligt reglerna för gratis tilldelning av utsläppsrätter under hela handelsperioden. Andra sektorer som har rätt till gratistilldelning får till en början 30 procent av antalet enligt reglerna för gratis tilldelning, men andelen kommer efter 2026 att sjunka med samma antal till noll 2030. Den sänkta andelen gäller dock inte fjärrvärme eller fjärrkyla. Elproduktionen beviljas inte heller i framtiden gratistilldelning, med undantag av möjligheten för vissa mindre välbeställda medlemsstater att göra så.

Uppgifterna om anläggningarnas produktionsnivå som ligger till grund för gratistilldelningen uppdateras vart femte år med början 2021. Dessutom uppdateras antalet gratis tilldelade utsläppsrätter årligen för anläggningar vars produktion ökar eller minskar med 15 procent på grundval av ett glidande medelvärde för två år. På detta sätt motsvarar de produktionsdata som utgör grund för gratistilldelningen mer exakt produktionens faktiska nivå.

En annan grund för gratistilldelningen är riktmärkesvärden som beskriver olika produktionsprocesser. Riktmärkesvärdena fastställs av kommissionen på grundval av de 10 procent som utgör de mest effektiva anläggningarna i EU:s utsläppshandelssystem. Riktmärkesvärdena minskas vart femte år för att mer exakt motsvara den tekniska utvecklingen. Mellan dessa minskningar, dvs. under perioden 2021–2025 och 2026–2030, förblir riktmärkena oförändrade. Enligt huvudregeln minskas riktmärkesvärdena för samtliga år mellan 2008 och mitten på den aktuella perioden för gratistilldelning med de årliga procentuella minskningar som anges i genomförandeförordningen. Under perioden 2021–2025 är samtliga riktmärken minst 3 procent och högst 24 procent lägre än nuvarande, vilket har en sänkande inverkan på antalet gratis tilldelade utsläppsrätter.

Utsläppshandelns indirekta kostnader föranleds av att utsläppsrättens pris överförs till elpriset. I det ändrade utsläppshandelsdirektivet rekommenderas att medlemsstaterna ska bevilja sektorer där de indirekta kostnaderna föranleder risk för koldioxidläckage statligt stöd för att kompensera för dessa kostnader. Direktivets rekommendation ersätter den tidigare skrivningen enligt vilken medlemsländerna kan bevilja den nämnda kompensationen. Dessutom rekommenderas det i direktivet att beloppet på det beviljade stödet inte ska överskrida 25 procent av de auktionsintäkter medlemsstaten får av utsläppsrätterna.

För handelsperioden 2021–2030 inrättas två fonder. Med innovationsfonden stöds innovationer i koldioxidsnåla teknologier och processer och alla medlemsstaters projekt kan få stöd. Innovationsfonden är en fortsättning på den nuvarande NER 300-fonden. Genom den nya moderniseringsfonden stöds investeringar avsedda för modernisering av energisystem och förbättring av energieffektiviteten i mindre välbeställda medlemsstater.

Utsläppshandelsdirektivet innehåller en klausul om att direktivet ska ses över regelbundet med beaktande av den internationella utvecklingen och ansträngningarna för att uppnå de långsiktiga målen i Parisavtalet. Efter varje femårsöversyn av Parisavtalet bedömer kommissionen i synnerhet unionens behov av tilläggsstrategier och tilläggsåtgärder inklusive värdet på den linjära minskningskoefficienten. Den första femårsöversynen av Parisavtalet ordnas 2023.

Utöver den ovan avsedda ändringen av utsläppshandelsdirektivet ändrades direktivet genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2392 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att förlänga nuvarande begränsningar i tillämpningsområdet för luftfartsverksamhet och förbereda för genomförande av en global marknadsbaserad åtgärd från och med 2021. Fram till slutet av 2023 förlängs undantaget genom vilket flygningar till och från tredjeländer befrias från sina skyldigheter rörande övervakning och rapportering av utsläpp och överlämnande av utsläppsrätter. Till övriga ändringar hör att anläggningarnas verksamhetsutövare från och med 2021 kan överlämna även utsläppsrätter för luftfart. Utsläppshandeln inom luftfarten kommer visserligen att granskas på nytt efter att det finns mer information om de utsläppsminskningsåtgärder som avtalats om inom ramen för internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO). Genom förordningen bereder man sig även på att en medlemsstat lämnar EU:s utsläppshandelssystem.

#### Reserven för marknadsstabilitet

I anslutning till EU:s utsläppshandelssystem inrättas en reserv för marknadsstabilitet i syfte att begränsa överskottet på utsläppsrätter på utsläppsrättsmarknaden och förbättra utsläppshandelssystemets förmåga att anpassa sig till eventuella faktorer som orsakar obalans på marknaden. Reserven inleder sin verksamhet den 1 januari 2019.

Reserven fungerar så att när det totala antalet utsläppsrätter i omlopp ligger utanför ett visst fördefinierat område överförs utsläppsrätter från marknaden till reserven eller från reserven tillbaka till marknaden. Överföringarna görs genom att minska eller öka det antal utsläppsrätter som medlemsstaterna auktionerar ut året i fråga.

Det har under de senaste åren rått ett stort överskott på utsläppsrätter på marknaden. I samband med ändringen av utsläppshandelsdirektivet beslutades om att effektivisera reservens verksamhet, och antalet utsläppsrätter som ska placeras i reserven fördubblas fram till slutet av 2023. Dessutom bör man i den regelbundna granskningen av verksamheten även ta upp huruvida de höjda andelarna ska hållas i kraft längre.

I slutet av 2017 fanns det cirka 1 655 miljoner utsläppsrätter i omlopp, vilket motsvarar 94 procent av EU:s utsläppshandelssektors utsläpp samma år. Under perioden januari–augusti 2019 kommer cirka 265 miljoner rätter att placeras i reserven för marknadsstabilitet, vilket kan

innebära en minskning på mer än 40 procent av det antal som auktioneras ut. Det antal som placeras i reserven efter augusti 2019 är ännu inte känt.

I samband med revideringen av utsläppshandelsdirektivet beslutades att annullera utsläppsrätter som förvaras i reserven för marknadsstabilitet. Syftet med detta är att förbättra utsläppshandelns styrande effekt på lång sikt. Från och med 2023 upphör giltigheten för de utsläppsrätter i reserven vilkas antal överskrider det totala antalet auktionerade utsläppsrätter året innan.

#### Kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter

Utsläppshandelssystemet är i stor utsträckning harmoniserat på EU-nivå. För harmoniseringen av systemet och en enhetlig tillämpning av direktivet innehåller utsläppshandelsdirektivet ett flertal bemyndiganden genom vilka kommissionen i så kallat kommittéförfarande och delegerat förfarande kan ge närmare bestämmelser om tillämpningen av direktivet. En stor del av de mer detaljerade bestämmelserna om EU:s utsläppshandelssystem ingår uttryckligen i stället för i direktivet i dess genomförandeakter.

En av de centrala genomförandeakter som ska tillämpas under den tredje handelsperioden är kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, nedan kommissionens *rättsakt om gratis tilldelning*. Gratistilldelningen av utsläppsrätter förlängs efter 2020, och bestämmelserna om gratistilldelning efter 2020 antas genom *kommissionens delegerade förordning om gratis tilldelning*. Förordningen innehåller de harmoniserade tilldelningsreglerna på EU-nivå enligt vilka anläggningarna tilldelas gratis utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2021–2030. Det första utkastet till förordningen om gratis utdelning lades fram i början av juni 2018, och kommissionen har meddelat att den antar förordningen i oktober 2018. Det slutliga innehållet är fortfarande förknippat med osäkerhet.

#### Kommissionens övriga rättsakter

Till de gratis tilldelade utsläppsrätterna hör även kommissionens beslut om sektorer som anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage (s.k. koldioxidläckageförteckningen). Kommissionen publicerade ett tillkännagivande om den preliminära koldioxidläckageförteckningen för handelsperioden 2021–2030 i maj 2018. I den preliminära förteckningen finns 44 sektorer och dessutom har 28 sektorer eller delsektorer rätt att ansöka om en tilläggsbedömning för att tas med i förteckningen. Det bedöms att andelen för de sektorer som finns med i koldioxidläckageförteckningen av utsläppen från industrierna inom utsläppshandeln kommer att vara mer än 90 procent. Under åren 2015–2020 hör 177 sektorer till koldioxidläckageförteckningen och deras andel av utsläppen från industrin inom utsläppshandeln är cirka 97 procent. Antalet koldioxidläckagesektorer kommer alltså att sjunka avsevärt, men de stora energiintensiva sektorerna kommer även i fortsättningen att finnas med i koldioxidläckageförteckningen. Kommissionen förväntas utfärda den slutliga koldioxidläckageförteckningen som en delegerad akt i slutet av 2018.

Kommissionens andra rättsakter i anslutning till utsläppsrätter som tilldelas gratis gäller årliga ändringar i gratistilldelningen och uppdaterade riktmärken. Båda dessa antar kommissionen som en genomförandeakt (implementing act). Den rättsakt som gäller de årliga ändringarna antar kommissionen uppskattningsvis sommaren 2019 och de uppdaterade riktmärkena för perioden 2021–2025 uppskattningsvis våren 2020.

Kommissionens övriga centrala rättsakter som gäller den tredje handelsperioden anknyter till exempel till unionens register, auktioneringen av utsläppsrätter, övervakningen och rapporteringen av utsläpp, verifieringen av rapporterna över växthusgasutsläpp och

ackrediteringen av kontrollörer. Dessutom har kommissionen gett riktlinjerna för statligt stöd som reglerar bland annat utbetalningen av statligt stöd som kompensation för indirekta kostnader inom utsläppshandeln. Kommissionen uppdaterar dessa bestämmelser i tillämpliga delar inför handelsperioden 2021–2030. Dessutom kommer kommissionen att ge bestämmelser om innovationsfonden som en delegerad akt och om moderniseringsfonden som en genomförandeakt.

### Förordningen om ansvarsfördelning

För ansvarsfördelningssektorns del har det för samtliga medlemsstater satts egna utsläppsminskingsåtaganden för perioden 2021–2030. Åtagandena regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/xx om bindande årliga minskningar av medlemsstaternas växthusgasutsläpp 2021–2030 för att skapa en motståndskraftig energiunion och fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013, härefter *förordningen om ansvarsfördelning*.

Enligt förordningen är utsläppsminskingsåtagandet för Finlands ansvarsfördelningssektor 39 procent år 2030 jämfört med 2005 års nivå. Enligt Statistikcentralen var utsläppen inom Finlands ansvarsfördelningssektor 33,7 miljoner koldioxidekvivalentton år 2005 varför Finlands utsläppsmål för 2030 enligt befintlig information är cirka 20,6 miljoner koldioxidekvivalentton. Utsläppsminskingsåtagandet under perioden 2021–2030 är en linjär sträcka där ändpunkten är målet 2030 och utgångsläget anges enligt de genomsnittliga utsläppen 2016–2018.

I förordningen om ansvarsfördelning ges Finland och vissa andra medlemsstater en möjlighet till flexibilitet av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och sektorn utanför utsläppshandeln. Flexibiliteten genomförs genom annullering av utsläppsrätter i enlighet med förordningen om ansvarsfördelning och genom att i unionens register skapa motsvarande utsläppskvoter för att fullfölja ansvarsfördelningssektorns åtaganden. Utsläppsrätterna som annulleras tas ur andelen som medlemsstaten i fråga auktionerar ut.

För Finlands del är flexibilitetsmöjligheten maximalt två procent av utsläppen inom Finlands ansvarsfördelningssektor 2005. Om flexibiliteten utnyttjas fullt ut minskar det i praktiken utsläppsminskingsåtagandet fram till 2030 från 39 procent till 37 procent. På årsnivå blir den maximala flexibiliteten cirka 0,7 miljoner koldioxidekvivalentton och under hela perioden 2021–2030 cirka 7 miljoner koldioxidekvivalentton. Medlemsstaten ska meddela kommissionen om att flexibiliteten används och i vilken utsträckning. Medlemsstaten kan två gånger under perioden besluta att använda sig av en mindre flexibilitet än det som tidigare meddelats.

### 2.3 Bedömning av nuläget

EU:s utsläppshandelssystem fungerar på avsett sätt mätt med flera olika måttstockar. Systemet har planerats så att utsläppen inom EU:s utsläppshandelssektor håller sig under utsläppstaket vilket säkerställer att utsläppsminskingsmålet som satts för sektorn uppfylls. Dessutom lever verksamhetsutövarna upp till sina skyldigheter i mycket hög grad. Enligt kommissionen täcks över 99 procent av sektorns utsläpp samtliga år genom att det krävda antalet utsläppsrätter överlämnas. Enligt uppskattning uppfyller utsläppshandelsmarknaden även kriterierna för en väl fungerande marknad (t.ex. likviditet och transparens).

Utsläppsrättspriset har under de senaste åren varit lägre än man antagit och utsläppshandelns styrande effekt således svagare än förväntat. I samband med revideringen av EU:s utsläppshandelssystem har systemet dock stärkts och marknadsstabilitetsreserven som avlägsnar överskottet av utsläppsrätter inleds 2019. Sedan sommaren 2017 har priset stigit

avsevärt och flera marknadsanalytiker förväntar sig att det fortsätter att stiga fram mot 2030. Emellertid finns det anledning att vara observant på den stora osäkerhet som är förknippad med uppskattningarna av prisutvecklingen och huruvida systemet stärks i tillräcklig utsträckning. Följaktligen kommer kommissionen att utvärdera marknadsstabilitetsreservens verksamhet regelbundet.

I Finland har utsläppshandelsdirektivet genomförts genom lagen om utsläppshandel (311/2011) och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010). Den gällande utsläppshandelslagen gäller handelsperioden 2013–2020. Den nationella lagstiftningen måste ändras för genomförandet av ändringen av utsläppshandelsdirektivet som trädde i kraft den 8 april 2018.

EU:s utsläppshandelssystem ändras till många delar inför handelsperioden 2021–2030 och konsekvenserna för verksamhetsutövarna kan bli betydande. Ändringarna är huvudsakligen uppdateringar av parametervärden eller annars sådana att de centrala handlingsprinciperna förblir desamma bedömt ur den nationella lagstiftningens perspektiv. Därför lämpar sig logiken och de centrala handlingsprinciperna i den gällande utsläppshandelslagen i huvudsak även för den fjärde handelsperioden. Det är motiverat att direktivet och de nationella förbättringarna genomförs genom ändringar i den gällande utsläppshandelslagen.

På nationell nivå har vissa behov av förbättring konstaterats. Anläggningarnas verksamhetsutövarer ska ha ett giltigt tillstånd för utsläpp av växthusgaser som beviljas av Energimyndigheten som fungerar som utsläppshandelsmyndighet. Enligt den gällande lagen ska tillståndsansökan åtföljas av en plan för att övervaka utsläppen och lämna rapporter om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten. Om rutinerna för utsläppsövervakningen på anläggningen ändras, får planen för övervakning av utsläpp inte uppdateras utan att tillståndet ändras. Det är möjligt att förenkla förfarandet för att uppdatera övervakningsplanen så att den administrativa bördan för verksamhetsutövarna och utsläppshandelsmyndigheten minskas.

I Finland svarar arbets- och näringsministeriet för myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning av utsläppsrätter. Resurserna för att sköta uppgifterna är starkt koncentrerade på arbets- och näringsministeriet varför eventuella personalbyten medför risker för att uppgifterna inte sköts i tid. Riskerna kan minskas genom att överföra uppgifterna till Energimyndigheten som i egenskap av auktionsförrättare och utsläppshandelsmyndighet i Finland redan nu svarar för andra uppgifter av samma slag.

### **3 Målsättning och de viktigaste förslagen**

#### **3.1 Allmänt**

Propositionen syftar till att ändra den gällande utsläppshandelslagen så att det i den föreskrivs om genomförandet av utsläppshandelsdirektivet och direktivet om ändringen av det för tiden efter 2020. I lagen bibehålls bestämmelserna om handelsperioden 2013–2020 på grund av genomförandet av utsläppshandelsdirektivet, men i dem görs de ändringar som EU:s lagstiftning kräver. Ett annat syfte är att genomföra de nationella förbättringar som konstaterats såväl under tiden efter 2020 som under den nuvarande handelsperiodens sista år.

#### **3.2 Tilldelning och användning av utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030**

Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter

I utsläppshandelsdirektivet och kommissionens rättsakter ges de bestämmelser som ska tillämpas på det totala antalet utsläppsrätter, reglerna för tilldelning av gratis utsläppsrätter och auktionering under handelsperioden 2021–2030. Med tanke på genomförandet av direktivet och

systemets tydlighet föreslås det att de centrala principerna i direktivet om tilldelning av utsläppsrätter tas in i lagen. I lagen föreskrivs även om användningen av utsläppsrätter för andra ändamål.

Medlemsstaterna är skyldiga att auktionera ut alla utsläppsrätter som inte tilldelas verksamhetsutövarna gratis eller används för ändamål som anges i utsläppshandelsdirektivet. I lagen ges bestämmelser om de undantagsfall som beskrivs nedan och där antalet som auktioneras ut kan minskas genom beslut av statsrådet.

Möjlighet till flexibilitet av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn

I klimatplanen på medellång sikt anges att det är motiverat att Finland använder sig av flexibiliteten av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn. Utnyttjandet av flexibiliteten skulle minska på utsläppsminskningsåtagandet för Finlands ansvarsfördelningssektors del och genomföras genom att annullera utsläppsrätter som Finland annars skulle auktionera ut.

De kostnader som utnyttjandet av flexibiliteten medför är i ljuset av utvecklingen av utsläppsrättspriset låga jämfört med kostnaderna för ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskning. I lagförslaget föreslås det att statsrådet beslutar om användningen av flexibilitetsmöjligheten. Till de frågor som statsrådet beslutar om hör även hur stor denna flexibilitet ska vara och om den eventuellt minskas senare i enlighet med förordningen om ansvarsfördelning.

Frivillig annullering av utsläppsrätter

Enligt utsläppshandelsdirektivet har medlemsstaterna rätt att annullera utsläppsrätter om elproduktionskapacitet stängs på en medlemsstats territorium till följd av nationella tilläggsåtgärder. Det maximala antalet utsläppsrätter som får annulleras ska motsvara den aktuella anläggningens genomsnittliga verifierade utsläpp under fem år före stängningen. Annulleringen minskar medlemsstatens utsläppsrätter som kan auktioneras ut och därigenom auktionsintäkterna.

EU:s utsläppshandelssystem har länge kritiserats med argument som att nationella utsläppsminskningsåtgärder inte minskar utsläppen på EU-nivå. Bakom detta finns tanken att de utsläppsrätter som sparas används för att täcka senare utsläpp eller någon annan verksamhetsutövars utsläpp antingen i samma eller någon annan medlemsstat. Oberoende av om argumentet har hållit eller inte hittills, håller dess giltighet i varje fall på att försvagas. År 2019 inleder marknadsstabilitetsreserven sin verksamhet, som råder bot på överskottet av utsläppsrätter på marknaden och annullerar rätter i reserven.

Någon säkerhet om vilka effekter marknadsstabilitetsreserven får finns ännu inte och det är mycket svårt att förutspå balansen mellan efterfrågan och utbud. För att säkerställa att de nationella tilläggsåtgärder som stänger elproduktionskapacitet minskar utsläppen på EU-nivå är det motiverat att bibehålla möjligheten att annullera utsläppsrätter.

Annullering av utsläppsrätter blir i Finland möjlig särskilt genom åtgärder som förbereds i syfte att upphöra med energianvändningen av stenkol. Regeringen bereder ett lagförslag för att förbjuda energianvändningen av stenkol 2029. Dessutom har regeringen beslutat bereda ett incitamentpaket på 90 miljoner euro för fjärrvärmebolag i städer som förbinder sig att sluta använda stenkol redan 2025. Direktivet anger inte de nationella åtgärder som berättigar till annullering, varför annulleringsrätten antagligen gäller utsläpp från anläggningar som stängs med grund såväl i den lagen som i incitamentpaketet.

En möjlighet att annullera utsläppsrätter kan uppkomma även av sådana nationella tilläggsåtgärder som för närvarande inte går att förutse och som inte nödvändigtvis begränsar sig till enbart stenkol.

I lagförslaget föreslås det att statsrådet bemyndigas att annullera utsläppsrätter i ovan beskrivna fall. Bemyndigandet gäller beslut om antalet utsläppsrätter som annulleras inom ramen för det maximala antalet i utsläppshandelsdirektivet. På detta sätt utvidgas utsläppshandelslagens möjliggörande karaktär.

Ansökan om och beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis

Till lagen fogas ett nytt 5 b kap. som innehåller de regler om gratis tilldelning av utsläppsrätter som direktivet föreskriver för handelsperioden 2021–2030. Enligt förslaget fogas även nya 5 c–5 e kap. till lagen med bestämmelser om förfarandena för ansökan om utsläppsrätt och utsläppshandelsmyndighetens beslutsfattande.

Beviljande av gratis utsläppsrätter till en befintlig anläggning inom utsläppshandeln för perioden 2021–2025 eller perioden 2026–2030 förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten. Myndigheten fattar beslut om ett preliminärt antal utsläppsrätter och hör verksamhetsutövaren och sänder därefter informationen till kommissionen. Utsläppshandelsmyndigheten fattar det slutliga beslutet efter att kommissionen har bekräftat de behövliga uppgifterna och beviljandet av utsläppsrätterna.

Motsvarande förfaranden gäller för nya deltagare i utsläppshandeln och består av ansökan, beslut om ett preliminärt antal utsläppsrätter och beslut om beviljade utsläppsrätter. Förfarandet med två beslut ger verksamhetsutövarna möjlighet att överklaga beräkningsgrunderna innan uppgifterna lämnas till kommissionen och säkerställer på detta sätt verksamhetsutövarnas rättsskydd.

Det föreslås att det till lagen fogas bestämmelser om ändring av gratis tilldelning då produktionsnivån stiger eller sjunker med minst 15 procent som glidande medelvärde för två år. Verksamhetsutövarna är skyldiga att anmäla alla ändringar som påverkar nivån för gratis tilldelning. Först fattas ett preliminärt beslut om ändringen av antalet utsläppsrätter och därefter det egentliga beslutet.

Dessutom föreslås det i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter att en bestämmelse om att verksamhetsutövaren kan avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis fogas till lagen. Detta förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten. Det kan vara motiverat att avstå från gratistilldelning till exempel om dess värde visar sig vara lågt.

### **3.3 Inkludering av avfallsförbränningsanläggningar i utsläppshandeln**

I enlighet med klimatplanen på medellång sikt har man under åren 2017 och 2018 utrett frågan om en inkludering av avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandelssystemet. På uppdrag av miljöministeriet gjorde Pöyry Management Consulting Oy 2017 en separat utredning om detta. I lagförslaget föreslås det alltså att anläggningar för förbränning av kommunalt avfall inkluderas i utsläppshandeln.

Det är motiverat av ett flertal anledningar. De nuvarande anläggningarna som bränner kommunalt avfall har karaktären av energiproduktionsanläggningar och deltar på energimarknaden på nästan samma sätt som andra energiproduktionsanläggningar. Dessutom hör redan nu parallellförbränningsanläggningarna till utsläppshandelssystemet och även dessa utnyttjar i sin verksamhet avfallsbaserade bränslen. På detta sätt inkluderas

avfallsförbränningsanläggningarna även i prisstyrningen för utsläppens del. Inkluderingen kan även i någon mån minska ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskningsåtaganden under perioden 2021–2030.

Att ta med avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandeln innebär en harmonisering på nordisk nivå, eftersom motsvarande anläggningar i Sverige och Danmark redan hör till systemet. Också Norge överväger en inkludering.

På grundval av de utredningar som gjorts vore det ändamålsenligt att inkludera avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandeln enligt ett s.k. opt-in-förfarande. Då lämnar Finland en ansökan till kommissionen enligt artikel 24 i utsläppshandelsdirektivet. Kommissionen ger en delegerad akt i ärendet. När inkluderingen av verksamheterna godkänns kan kommissionen samtidigt ge övriga medlemsstater tillstånd att inkludera verksamheter av detta slag.

Förbränningsanläggningar för farligt avfall tas inte med i utsläppshandeln eftersom deras syfte är att få bort farligt avfall ur omlopp och anläggningarna kan inte betraktas som samma slags energiproduktionsanläggningar som de anläggningar som förbränner kommunalt avfall.

### **3.4 Överföring av myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning till Energimyndigheten**

Under handelsperioderna 2005–2007 och 2008–2012 grundade sig beviljandet av gratis utsläppsrätter på nationella tilldelningsplaner. I Finland har arbets- och näringsministeriet och före det handels- och industriministeriet svarat för myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljandet av gratis utsläppsrätter. Från och med handelsperioden 2013–2020 baserar sig antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis på harmoniserade regler på EU-nivå och medlemsstaterna har inte prövningsrätt i fråga om mottagare eller antal. I lagförslaget föreslås det att myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljandet av gratis utsläppsrätter överförs till Energimyndigheten.

Energimyndigheten verkar redan nu som utsläppshandelsmyndighet i Finland och sköter myndighetsuppgifter i anslutning till beviljande och ändring av tillstånd för utsläpp av växthusgaser, nationella åtgärder rörande utsläppshandelsregistret, årlig bokföring av utsläppsrätter i registret, kontroll av övervakning och verifiering av utsläpp, godkännande av kontrollörer samt övervakning av lagenliga skyldigheter. Energimyndigheten fungerar även som auktionsförrättare i Finland.

De utsläppsrätter som beviljas gratis för respektive år ska bokföras på verksamhetsutövarens registerkonto senast den 28 februari och verksamhetsutövarna ska överlämna utsläppsrätter motsvarande förra årets utsläpp senast den 30 april. Sålunda kan verksamhetsutövarna överlämna utsläppsrätter för året i fråga mot förra årets utsläpp och det är viktigt för verksamhetsutövarna att registrera utsläppsrätterna i tillräckligt god tid. Eftersom resurserna för skötseln av uppgifterna i anslutning till gratis tilldelning i hög grad är koncentrerade på arbets- och näringsministeriet orsakar eventuella personalbyten risker för att tidtabellen inte hålls. På Energimyndigheten arbetar flera tjänstemän som sköter utsläppshandelsuppgifter på teknisk nivå, så det är möjligt för Energimyndigheten att decentralisera uppgifterna som gäller beviljandet av gratis utsläppsrätter mer än hittills. Dessutom kan överföringen ge synergifördelar.

I lagförslaget föreslås det att överföringen genomförs stegvis inom ramen för en övergångstid. På detta sätt får Energimyndigheten tillräckligt med tid för att utveckla den kompetens och de elektroniska system som behövs. Det föreslås att Energimyndigheten i huvudsak svarar för uppgifterna i anslutning till gratis tilldelning under handelsperioden 2021–2030, medan

arbets- och näringsministeriet i huvudsak sköter uppgifterna under slutet av handelsperioden 2013–2020.

Med tanke på tydligheten i uppgiftsfördelningen samt resurserna är det dock inte ändamålsenligt att dessa myndighetsuppgifter under flera år sköts parallellt av både arbets- och näringsministeriet och Energimyndigheten. Därför föreslås det i lagförslaget att Energimyndigheten från ingången av 2021 sköter alla myndighetsuppgifter som gäller beviljandet av gratis utsläppsrätter inklusive dem som gäller handelsperioden 2013–2020. Detta gäller både ärenden som inletts på arbets- och näringsministeriet och ärenden som inleds senare.

Största delen av de nämnda uppgifterna under handelsperioden 2013–2020 bedöms kunna slutföras på arbets- och näringsministeriet före utgången av 2020. I synnerhet ansökningar som gäller nya deltagare under den nuvarande perioden kan komma in till Energimyndigheten för behandling. Nya deltagare kan ansöka om gratistilldelning för 2020 ännu under 2021.

Under handelsperioden 2021–2030 svarar Energimyndigheten i huvudsak för myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljandet av gratistilldelning. Ett undantag utgör insamlingen, kontrollen och inlämnandet till kommissionen av uppgifter som gäller gratistilldelningen 2021–2025. Dessa sköts av arbets- och näringsministeriet på grund av den snäva tidtabellen. Uppgifterna ska lämnas till kommissionen före utgången av september 2019.

I den gällande lagen ges arbets- och näringsministeriet inte rätt att ta ut avgifter för ärendehandläggning i samband med gratis tilldelning. Energimyndigheten som fungerar som utsläppshandelsmyndighet har rätt att ta ut en kostnadsbaserad avgift för handläggning av ärenden, och Energimyndigheten kommer att ta ut en handläggningsavgift av verksamhetsutövarna även för ärenden som gäller gratis tilldelning. Eftersom det är frivilligt att ansöka om gratis tilldelning av utsläppsrätter kan verksamhetsutövaren om denne så vill låta bli att ansöka. Dessutom föreslås det i enlighet med förordningen om gratis tilldelning att det tas med bestämmelser i lagen enligt vilka verksamhetsutövaren när som helst kan lämna in en ansökan om att avstå från gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2013–2020 även om denne har ansökt om denna tilldelning tidigare.

### **3.5 Åtskiljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp**

Enligt den gällande lagen ingår planen för övervakning av utsläpp i tillståndet för utsläpp av växthusgaser. Enligt utsläppshandelsdirektivet kan medlemsstaterna tillåta att verksamhetsutövarna uppdaterar övervakningsplanerna utan att ändra tillståndet. För att detta tillvägagångssätt som direktivet tillåter ska vara möjligt, föreslås att utsläppshandelsmyndigheten ger anläggningen beslutet om utsläppstillstånd och beslutet om godkännandet av övervakningsplanen genom separata förvaltningsbeslut. Besluten hör dock ihop på så sätt att beviljandet av utsläppstillstånd till anläggningen även framöver förutsätter att dess övervakningsplan uppfyller förutsättningarna i lagen.

Av den föreslagna ändringen följer att en del av ändringarna i planen för övervakning av utsläpp kan göras så att verksamhetsutövaren själv uppdaterar ändringen i anläggningens övervakningsplan utan att utsläppshandelsmyndigheten behöver ändra sitt förvaltningsbeslut rörande övervakningsplanen eller det beviljade utsläppstillståndet. Att kunna uppdatera ändringarna i övervakningsplanen är mer flexibelt, snabbare och förmånligare än det nuvarande sättet ur både verksamhetsutövarens och utsläppshandelsmyndighetens synvinkel. Förfarandet sporrar verksamhetsutövarna att mer effektivt än tidigare se till att anläggningens övervakningsplan är uppdaterad.

Betydande förändringar som gäller planen för övervakning av utsläpp kräver även i fortsättningen godkännande av utsläppshandelsmyndigheten och ändring av beslutet om övervakningsplanen. Den föreslagna ändringen påverkar inte de materiella förutsättningarna för godkännandet av övervakningsplanen. Eftersom övervakningsplanen enligt förslaget ska godkännas som ett separat förvaltningsbeslut föreslås det även att en bestämmelse om återkallandet av beslutet fogas till lagen. Anläggningens utsläppstillstånd och plan för övervakning av utsläpp återkallas samtidigt eftersom övervakningsplanen inte har någon självständig betydelse utan giltigt utsläppstillstånd.

### **3.6 Auktionering av utsläppsrätter**

I 6 kap. i den gällande lagen bestäms att de utsläppsrätter Finland auktionerar ut under handelsperioden 2013–2020 auktioneras ut via en auktionsplattform som väljs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna. Enligt lagförslaget deltar Finland i den gemensamma auktionsplattformen även under handelsperioderna som inleds efter 2020.

I den gällande lagen föreskrivs att statsrådet beslutar om Finlands auktionsförrättare. Statsrådet har utsett Energimyndigheten till auktionsförrättare under handelsperioden 2013–2020. Det föreslås att lagen ändras så att Energimyndigheten är Finlands auktionsförrättare och att bestämmelsen inte begränsas till någon viss handelsperiod.

### **3.7 Verkställande av utsläppshandelsmyndighetens beslut**

Enligt gällande lag ska utsläppsmyndighetens beslut om återkallande av utsläppstillstånd följas beträffande förbudet att bokföra utsläppsrätterna trots överklagande, liksom även beslutet om förbud mot överlåtelse av utsläppsrätter. I övrigt förutsätter verkställandet av utsläppshandelsmyndighetens beslut att de har vunnit laga kraft. De verksamhetsutövare som hör till utsläppshandelssystemet ska årligen sköta sina skyldigheter inom de tidsfrister som anges i EU-lagstiftningen.

Enligt förslaget ska beslut som gäller beviljande och ändring av tillstånd, godkännande och ändring av övervakningsplanen och godkännande av kontrollörer framöver iakttas omedelbart. Det här gör det möjligt att efterleva skyldigheterna i anslutning till utsläppshandeln i rätt tid trots överklagande. Att till exempel inleda övervakningen av utsläpp och uppfyllandet av andra skyldigheter i anslutning till utsläppshandeln i efterhand först efter att fullföljdsdomstolen gett sitt beslut skulle i regel medföra en avsevärd administrativ börda både för verksamhetsutövarna och utsläppshandelsmyndigheten. Även när övervakningsplanen efterföljs genast efter att den godkänts, är det i regel enklare för både verksamhetsutövarna och myndigheten att eventuellt korrigera den i efterhand enligt fullföljdsdomstolens beslut.

I Finland verkar en liten grupp utsläppshandelskontrollörer som ackrediteras och godkänns för en bestämd tid. Utsläppshandelsmyndighetens beslut om godkännande förutsätter ackreditering, varvid det kan hända att utsläppshandelsmyndighetens godkännandebeslut inte alltid hinner vinna laga kraft före tidpunkten då utsläppsrapporten verifieras. När beslutet om godkännande av kontrollör iakttas omedelbart blir det möjligt för verksamhetsutövaren att fullgöra sina skyldigheter i anslutning till utsläppshandeln inom lagstadgade tidsfrister, vilket är till fördel för verksamhetsutövarna, de företag som verkar som kontrollörer och hela systemets tillförlitlighet.

### **3.8 Övriga förslag**

Det föreslås att bestämmelserna om utsläppsrätternas giltighet och begränsningarna av utsläppsrätter som överlämnas ändras så att de motsvarar ändringarna i utsläppshandelsdirektivet.

Sedan handelsperioden 2008–2012 har det varit möjligt att utnyttja projektenheter enligt Kyotoprotokollet för EU:s utsläppshandelsåtaganden. De gällande EU-bestämmelserna möjliggör inte användning av internationella projektenheter i EU:s utsläppshandelssystem efter 2020 så förslaget är att den bakre gränsen för utbyte av projektenheter på motsvarande sätt i utsläppshandelslagen sätts till den 31 december 2020.

Enligt gällande lag kan godkännandet av kontrollörer återkallas om kontrollören inte trots uppmaning av utsläppshandelsmyndigheten har korrigerat förutsättningarna för sitt godkännande eller bristerna i sin verksamhet inom den angivna tidsfristen. Det föreslås att metoderna för övervakning av kontrollörer görs mer mångsidiga genom att i lagen ge utsläppshandelsmyndigheten befogenhet att i första hand ge kontrollören en varning eller anmärkning. Energimyndigheten godkänner även kontrollörer för uppgifter i enlighet med lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010), lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (393/2013) och lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (138/2017). Med stöd av de lagarna är det möjligt att ge kontrollörer en anmärkning eller varning, varför den föreslagna lagändringen gör övervakningen av de kontrollörer som Energimyndigheten godkänner enhetlig.

Det föreslås även att ett antal tillägg eller preciseringar av teknisk karaktär tas in i lagen. Dessa gäller bland annat definitionerna, hänvisningarna till den version av utsläppshandelsdirektivet som gällde före ändringen av utsläppshandelsdirektivet, godkännandet av kontrollörer samt rätten att delta i en auktion. Ändringsförslagen är sådana att de närmast kompletterar den gällande lagstiftningen eller verkställer tekniska ändringar i EU-lagstiftningen.

## **4 Propositionens konsekvenser**

### **4.1 Ekonomiska konsekvenser**

Utvecklingen i priset på utsläppsrätter

Under de första åren av handelsperioden 2013–2020 har priset på utsläppsrätter i huvudsak hållit sig lågt och sålunda strävade man vid revideringen av EU:s utsläppshandelssystem efter att stärka systemets styrande effekt. I början av 2019 inleder marknadsstabilitetsreserven sin verksamhet där ett av syftena är att begränsa överskottet av utsläppsrätter på utsläppsrättsmarknaden. Dessutom minskas det totala antalet utsläppsrätter från 2021 framåt årligen i snabbare takt än hittills.

Efter sommaren 2017 har priset på utsläppsrätter stigit betydligt. Priset har stigit från cirka 5 euro i juli 2017 till cirka 15–16 euro i slutet av maj 2018. I april 2018 publicerade nyhetsbyrån Carbon Pulse resultatet av en enkät där flera marknadsanalytiker gav sin bedömning av prisutvecklingen på medellång sikt. Snittpriset uppskattades till 20,75 euro i slutet av 2025 och 26,80 euro i slutet av 2030. Det är emellertid mycket svårt att förutspå priset och uppskattningarna är förknippade med stor osäkerhet.

Konsekvenser för statsfinanserna

Under åren 2013–2017 har Finlands auktionsintäkter från utsläppsrätterna varierat mellan 63 och 95 miljoner euro om året. Prisuppgången på utsläppsrätter inverkar höjande på auktionsintäkterna. Däremot har marknadsstabilitetsreserven en sänkande effekt på intäkterna eftersom den från och med 2019 minskar antalet utsläppsrätter som Finland auktionerar ut.

Om statsrådet beslutar utnyttja engångsflexibiliteten mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn, vilket är sannolikt, minskas det antal utsläppsrätter som Finland auktionerar ut på motsvarande sätt. Den maximala flexibilitetsmöjligheten som beviljats

Finland för hela perioden 2021–2030 är cirka 7 miljoner koldioxidekvivalentton. Bedömningen i energi- och klimatstrategin är att det för staten innebär förlorade intäkter på sammanlagt 160 miljoner euro från auktioneringen av utsläppsrätter under perioden 2021–2030 om flexibiliteten utnyttjas fullt ut. Bedömningen grundar sig på ett snittpris på 23 euro per enhet. Största delen av ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskningssåtgärder är klart dyrare än så. Utnyttjandet av flexibilitetsmöjligheten förbättrar således kostnadseffektiviteten i samband med uppnåendet av utsläppsminskningssmålen inom ansvarsfördelningssektorn.

Om statsrådet beslutar annullera utsläppsrätter till följd av att elproduktionskapacitet stängs på grund av nationella tilläggsåtgärder mister Finland motsvarande belopp auktionsintäkter. Som mest får det antal utsläppsrätter annulleras som motsvarar de stängda anläggningarnas verifierade genomsnittliga utsläpp under fem år före stängningen. Det maximala antalet utsläppsrätter motsvarar inte nödvändigtvis den utsläppsminskning som åstadkoms lokalt eftersom det inte beaktar utsläppen från de anläggningar som ersätter de stängda.

Det tillåtna maximala antalet annulleringar är förknippat med stor osäkerhet. Man vet ännu inte till exempel hur länge efter stängningen det går att annullera utsläppsrätter eller om annulleringsrätten vid samproduktion av el och värme (CHP) gäller enbart elandelens eller även värmeandelens andel av anläggningens utsläpp. Om anläggningen innan den stängs hör till effektreservsystemet beskriver anläggningens utsläpp under åren i fråga inte den situation då anläggningen används normalt.

Regeringen bereder åtgärder för att upphöra med kolkraft. Stängningsåret för respektive kolkraftverk, som bestämmer den första möjliga tidpunkten för annullering, är förknippat med osäkerhet. Då kolkraftverken stängs i olika takt, beror också det maximala antalet annulleringar på året. Dessutom är elens andel av utsläppen i CHP-anläggningar som utnyttjar stenkolk vanligtvis en tredjedel, varför de maximala annulleringarna påverkas av om annulleringsrätten omfattar värmeandelen av samproduktionens utsläpp eller inte. Statsrådets eventuella annulleringsbeslut kan vara mindre än det maximala antalet.

I energi- och klimatstrategins basscenario är koldioxidutsläppen från förbränningen av stenkolk i kondensel- och CHP-anläggningar cirka 1,9 miljoner ton 2030. Av detta är elproduktionens andel cirka 1,6 och CHP-värmens andel cirka 0,3 miljoner ton. Det är mycket svårt att bedöma det maximala antalet utsläppsrätter som annulleras och deras inverkan på auktionsintäkterna, men för att få en bild av storleksskallen granskas ett fall där 1,9 miljoner utsläppsrätter annulleras ett visst år. Om priset på en utsläppsrätt är till exempel 23 euro, går Finland miste om 44 miljoner euro i auktionsintäkter under året i fråga.

En möjlighet att annullera utsläppsrätter kan uppkomma även av sådana nationella åtgärder som för närvarande inte går att förutse och som inte nödvändigtvis begränsar sig till enbart stenkolk. För närvarande är det inte möjligt att uppskatta hur dessa annulleringar skulle inverka på auktionsintäkterna.

Konsekvenserna av ändringen av EU:s utsläppshandelssystem för företagen

Statsrådets kansli lät våren 2017 Pöyry Management Consulting Oy utreda vilka konsekvenser revideringen av utsläppshandelsdirektivet har för Finlands energisektor och industri. Uppskattningen är att om utsläppsrättspriset 2030 stiger till 30 euro från tidigare 7 euro stiger elpriset med över 20 procent för stora industrianvändare och med cirka 18 procent för små industrianvändare.

Enligt utredningen är ändringarna i utsläppsrättspriset den faktor i utsläppshandelsreformen som mest påverkar den finländska industrins konkurrensläge och den som mest bidrar till att utsläppsrättspriset överförs till elpriset. Stål- samt pappers- och cellulosaindustrins

utsläppsintensitet är lägre i Finland än i Europa i genomsnitt, men elintensiteten däremot högre. Därför ökar ett högre utsläppsrättspris kostnaderna för den finländska industrin mer än för de europeiska konkurrenterna. I utredningens slutledning konstateras att detta minskar industrins lönsamhet och kan minska företagens förmåga att investera om de ökade kostnaderna inte kan föras över till slutprodukternas pris.

Antalet sektorer som hör till koldioxidläckageförteckningen minskar avsevärt under den fjärde handelsperioden och konsekvenserna för de finländska anläggningarna bedömdes av Pöyry Management Consulting Oy i maj 2018. År 2017 hade Finland 305 anläggningar som hörde till koldioxidläckagesektorn. Av dem skulle 214 av dem ha fått 100 procent av sina utsläppsrätter gratis enligt fördelningen i fjärde periodens preliminära koldioxidläckageförteckning. Antalet anläggningar som kommer att strykas från förteckningen är 69 och anläggningar som riskerar att strykas 22. Cirka 30 procent av de finländska anläggningar som hör till koldioxidläckagesektorn utesluts eller riskerar att uteslutas ur den 100-procentiga gratistilldelningen.

Nedskärningen av koldioxidläckageförteckningen har dock ingen stor betydelse för den gratistilldelning som den finländska industrin får som helhet sett eftersom de stora energiintensiva industrisektorerna även framöver finns kvar i förteckningen. I utredningen som nämns ovan konstateras att andelen för de finländska anläggningar som stryks från förteckningen är 2,7 procent av gratistilldelningen till koldioxidläckagesektorerna 2017. Andelen för de anläggningar som riskerar att strykas är 0,4 procent. Även om de skärpta kriterierna bara har en liten inverkan på kvantiteten som delas ut gratis till industrin kan det ha betydelse för enskilda sektorer att strykas från koldioxidläckageförteckningen.

När man beaktar både de sektorer som tas med i koldioxidläckageförteckningen och sektorer utanför den, minskar den totala gratistilldelningen till industrianvändare under handelsperioden 2021–2030 enligt utredningen med i genomsnitt 14 procent jämfört med 2017.

#### Konsekvenser av nationella ändringar för företag

Inkluderingen av avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandelssystemet innebär att dessa verksamhetsutövare omfattas av skyldigheterna enligt utsläppshandelsdirektivet. En central skyldighet är att täcka utsläppen med motsvarande antal utsläppsrätter årligen. Utgångsläget är att anläggningarnas värmeproduktion ingår i gratistilldelningen av utsläppsrätter. Gratistilldelningen täcker emellertid endast en del av de utsläppsrätter som behövs varför verksamhetsutövarna måste skaffa sig utsläppsrätter på marknaden. Kostnadseffekten av detta beror på det exakta antalet utsläppsrätter som behövs och deras prisnivå. En exaktare uppskattning av kostnadseffekten presenteras senare.

En annan skyldighet för avfallsförbränningsanläggningarna som kommer med utsläppshandeln anknyter till övervakningen och rapporteringen av utsläpp. Anläggningar som omfattas av utsläppshandeln ska rapportera sina utsläpp enligt direktivet och förordningen som utfärdats med stöd av det, vilket innebär en mer exakt och systematisk rapportering. För anläggningarna i fråga medför skärpningen av rapporteringskraven jämfört med nuläget vissa tilläggskostnader. En exaktare uppskattning av kostnadseffekterna presenteras senare.

Det föreslås att myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning överförs till Energimyndigheten. I motsats till arbets- och näringsministeriet kommer Energimyndigheten att ta ut en avgift för att handlägga ärenden som rör tilldelning av gratis utsläppsrätter. Storleken på avgiften är ännu inte känd. Som jämförelse kan konstateras att handläggningsavgiften för beviljande av utsläppstillstånd varierar mellan 1 900 och 4 700 euro och handläggningsavgiften för den årliga utsläppsrapporten mellan 350 och 6 500 euro

beroende på klassificeringen enligt anläggningens utsläppsmängd. För gratistilldelningen kunde gälla en liknande logik som för stödet för kompensation av indirekta kostnader inom utsläppshandeln där handläggningsavgiften för en omfattande ansökan är 1 900 euro och för en begränsad ansökan 600 euro. Energimyndigheten betraktar den första ansökan som omfattande och ansökningar under senare år som begränsade.

Om handläggningsavgiften för gratis tilldelning fastställs till 1 900 euro och handläggningsavgiften för anmälan om ändring av verksamheten till 400 euro och det inträffar ändringar med inverkan på nivån av gratis tilldelning varje år förorsakar det verksamhetsutövare som ansöker om gratistilldelning i princip en kostnad på 3 900 euro per år under samtliga femårsperioder. Under handelsperioden 2013–2020 har cirka 470 anläggningar ansökt om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Om alla ansöker om gratis tilldelning medför det för verksamhetsutövarna under samtliga femårsperioder sammantaget cirka 1,8 miljoner i tilläggskostnader. Kalkylen överestimerar kostnaderna i den meningen att ändringar i verksamheten som inverkar på nivån för gratis tilldelning inte inträffar på alla anläggningar varje år. Under den nuvarande handelsperioden har även anläggningar där värdet på den gratistilldelning de får är mindre än de nämnda handläggningsavgifterna ansökt om gratistilldelning och i dessa fall skulle de sannolikt inte ansöka om gratistilldelning. Dessa omständigheter minskar den nämnda totalkostnaden för handläggningsavgifterna.

I lagförslaget föreslås det även att utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp skiljs åt. Då blir en del ändringar i övervakningsplanen möjliga utan att utsläppshandelsmyndigheten behöver ändra sitt förvaltningsbeslut om övervakningsplanen eller det beviljade utsläppstillståndet. Energimyndigheten har preliminärt bedömt att den inte nödvändigtvis kommer att ta ut någon handläggningsavgift för uppdateringar av övervakningsplanen som inte är betydande och således inte kräver att förvaltningsbeslutet eller utsläppstillståndet ändras.

För att få en bild av storleksskassen antar man utifrån den nuvarande handelsperioden att det under handelsperioden 2021–2030 per år görs 20 sådana ändringar av övervakningsplaner för vilka ingen handläggningsavgift tas ut. Om den handläggningsavgift som på detta sätt undviks i genomsnitt är 2 500 euro (avgiften varierar mellan 1 500 och 3 500 euro) besparas verksamhetsutövarna handläggningsavgifter på sammanlagt 50 000 euro per år jämfört med nuläget. Bedömningen är förknippad med stor osäkerhet.

Den indirekta nyttan av att skilja åt planen för övervakning av utsläpp och utsläppstillståndet kan vara betydande. Strävan är att genomföra det nya förenklade förfarandet så att de ändringar i övervakningsplanen som görs genom uppdatering även skulle kunna tillämpas mer flexibelt och snabbare än för närvarande både ur verksamhetsutövarnas och utsläppshandelsmyndighetens synvinkel. Om verksamhetsutövarna bättre ser till att övervakningsplanerna är uppdaterade än i nuläget minskar även antalet avgiftsbelagda förbättringsrapporter som krävs av verksamhetsutövarna. Detta lättar även på den administrativa bördan för både verksamhetsutövarna och utsläppshandelsmyndigheten.

#### **4.2 Konsekvenser för myndigheterna och deras personal**

Inkludering av avfallsförbränningsanläggningar i utsläppshandeln

Inkluderingen av avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandelssystemet ökar i någon mån myndighetsarbetet. Beviljandet av gratistilldelning till anläggningarna i fråga kräver beredning, liksom även uppgifterna i anslutning till övervakning och verifiering av anläggningarna. Totalt sett är det dock frågan om en relativt liten ökning av myndighetens arbete. Uppgifterna kan skötas med nuvarande resurser och åtgärderna har ingen inverkan på statens budget.

## Överföring av myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning av utsläppsrätter till Energimyndigheten

Myndighetsuppgifterna för att bevilja gratistilldelning överförs från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten stegvis. Inskolningen under övergångsperioden och utvecklingen av datasystemen tillsammans med den nya handelsperiodens inledande fas kan kräva mer personal- och utredningsresurser än för närvarande. Dessa kan ordnas genom omfördelning av Energimyndighetens befintliga resurser eller genom interna arrangemang inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Myndighetsuppgifterna för att bevilja gratistilldelning uppgår i dag till cirka ett årsverke. Enligt 5 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) överförs tjänsterna och förflyttas de tjänstemän som utsetts till tjänsterna till samma ämbetsverk som uppgifterna överförs till vid omstrukturering av statsförvaltningens funktioner. Meningen är att en tjänst från arbets- och näringsministeriet överförs till Energimyndigheten uppskattningsvis i början av 2021, varefter Energimyndigheten svarar för uppgifterna för att bevilja gratis utsläppsrätter i dess helhet. Enligt 3 mom. i den paragrafen får tjänsten överföras utan samtycke från tjänstemannen om tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsregion. Vid interna omställningar inom statsförvaltningen ingår avtalsbestämmelserna om lönegarantin för tjänstemän i statens tjänste- och arbetskollektivavtal 2017–2018.

Överföringen av tjänsten görs i enlighet med statstjänstemannalagen och lagen om statsbudgeten (423/1988). Vid arbets- och näringsministeriet och Energimyndigheten följs lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013) enligt vilken samarbetsförhandlingar ska föras angående personalkonsekvenserna av väsentliga förändringar i arbetsuppgifterna, arbetsmetoderna, organiseringen av arbetet och arbetslokaler samt förflyttningar till andra uppgifter, till en annan statlig tjänst eller permanent till en annan ort, om inte något annat följer av tjänste- eller arbetskollektivavtalen.

De personalpolitiska handlingssätten vid överföring av tjänster styrs av statsrådets principbeslut av den 26 januari 2012 där målet är att skapa gemensamma handlingssätt för förändringssituationer i statsförvaltningens organisationer och för att säkerställa att personalens anställningsförhållanden fortsätter i förändringssituationer. Principbeslutet innehåller ett uttalande om samarbete enligt vilket samarbetet ska inledas vid en sådan fas av ärendets planering eller beredning där det i praktiken är möjligt att åstadkomma sådan interaktion som åsyftas genom samarbetet samt att påverka ärendet och valet av alternativ.

På längre sikt uppskattas Energimyndighetens arbetsmängd öka med cirka 2 årsverken, vilket förutom på uppgiftsöverföringen även beror på bland annat ändringarna i förfarandena för tilldelningen av gratis utsläppsrätter på EU-nivå. Den ökade arbetsmängden kan i tillägg till tjänsteöverföringen ordnas genom omfördelning av Energimyndighetens befintliga resurser eller genom interna arrangemang inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

## Åtskiljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp

Om utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp framöver beviljas genom olika förvaltningsbeslut följer att utsläppshandelsmyndigheten för den handelsperiod som inleds 2021 måste godkänna en ny separat övervakningsplan och ändra det gällande tillståndet för samtliga anläggningar inom utsläppshandeln. Kommissionens förordning om övervakning av utsläpp ändras inför den handelsperiod som inleds 2021, så genom att förlägga åtskiljandet av tillståndet och övervakningsplanen från varandra till handelsperiodsskiftet är det möjligt att skilja dem åt samtidigt som övervakningsplanerna även annars ses över med tanke på de nya övervakningskraven.

Då tillståndet och övervakningsplanen väl har skiljts åt, är det möjligt att sköta andra än betydande ändringar rörande övervakningen genom en uppdatering av övervakningsplanen utan något förvaltningsbeslut av utsläppshandelsmyndigheten. Eftersom beredningen av ett förvaltningsbeslut är arbetskrävande, är det föreslagna enklare förfarandet snabbare, mer flexibelt och fördelaktigare ur såväl utsläppsmyndighetens som verksamhetsutövarnas synvinkel. Detta skulle bidra till att övervakningsplanerna hålls uppdaterade bättre än hittills, och att avvikelser vid verifieringen av utsläppsrapporten noteras mer sällan än tidigare, vilket medför en minskning av utsläppsmyndighetens avgiftsbelagda beslut om förbättringsrapporter. Efter ändringen har utsläppshandelsmyndigheten möjlighet att bättre än för närvarande inrikta resurserna till exempel på handläggningen av betydande ändringar i övervakningen, vilket effektiviserar dess verksamhet och även är en fördel för de företag som ingår i utsläppshandeln.

#### **4.3 Sociala konsekvenser**

Enligt kommissionens konsekvensbedömningar har de strukturomvandlingar som behövs för en övergång till ett koldioxidsnålt samhälle relativt små positiva eller negativa effekter på det allmänna sysselsättningsläget.

Ett högre utsläppsrapprättpris återspeglas på marknadspriset på el och därmed också på konsumentpriset. Bedömningen i Pöyry Management Consulting Oy:s utredning är att om utsläppsrapprättpriset stiger till 30 euro 2030, betyder detta en höjning på 7 procent i hushållens elpriser. Ett högre utsläppsrapprättpris höjer även priset på fjärrvärme och kostnaderna för jordvärme.

#### **4.4 Miljökonsekvenser**

Miljökonsekvenserna av utsläppshandeln beror i avgörande grad på EU:s mål för utsläppsminskningarna och på det totala antal utsläppsrätter som tilldelas och annulleras. Taket för växthusgasutsläpp skärps med 2,2 procent årligen under handelsperioden 2021–2030. Detta säkerställer att koldioxidutsläppen inom utsläppshandelssektorn minskas med minst 43 procent fram till 2030 jämfört med utsläppsnivån 2005.

Utsläppshandelsdirektivet innehåller en översynsklausul enligt vilken kommissionen efter varje femårsöversyn av Parisavtalet bedömer i synnerhet unionens behov av tilläggsstrategier och tilläggsåtgärder inklusive värdet på den linjära minskningskoefficienten. Den första femårsöversynen av Parisavtalet ordnas 2023.

Utöver att motarbeta klimatförändringen syftar EU:s utsläppshandelssystem till att främja utvecklandet och införandet av koldioxidsnåla lösningar samt på en allmän nivå genomförandet av principen om att förorenaren ska betala. Minskningen av växthusgasutsläppen leder också till en minskning av utsläpp som skadar hälsan. Övergången till koldioxidsnåla lösningar till följd av en starkare prissignal på koldioxid kan således förbättra luftkvaliteten och därmed ge positiva hälsoeffekter.

Genom att inkludera även avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandelssystemet underkastas även deras utsläpp prisstyrningen. Åtgärden syftar till att dämpa utsläppsutvecklingen i jämförelse med vilken utvecklingen vore utan prisstyrning. Utsläppshandelns inverkan på avfallsförbränningsanläggningarnas utsläppsutveckling beror emellertid på många faktorer och att bedöma den är svårt.

Inkluderingen av avfallsförbränningsanläggningarna kan inverka på återvinningen och dess mål. En prisstyrning som sporrar till utsläppsminskningar kan även sporra till en minskning av

andelen fossila ämnen i avfall som bränns. Det här kan ändra på sammansättningen av avfallsströmmarna och samtidigt bidra till att återvinningen av vissa avfallsfraktioner blir mer effektiv. En risk kan vara att avfall som innehåller förnybara material som kan återanvändas styrs till förbränning. Det är dock svårt att bedöma hur stor denna risk är.

## **5 Beredningen av propositionen**

### **5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial**

Lagförslaget har beretts vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med Energimyndigheten och miljöministeriet.

Statsrådets kansli lät våren 2017 Pöyry Management Consulting Oy utreda vilka konsekvenser revideringen av utsläppshandelsdirektivet har för Finlands energisektor och industri. Utredningen bedömer revideringens inverkan på energipriset och exportindustrins konkurrenskraft.

Miljöministeriet lät likaså våren 2017 Pöyry Management Consulting Oy utreda inkluderingen av avfallsförbränningsanläggningarna i utsläppshandelssystemet. Utredningen bedömer avfallsförbränningsanläggningarnas driftsmiljö och olika alternativ för inkluderingen i utsläppshandeln.

Statsrådets kansli har gett Pöyry Management Consulting Oy i uppdrag att göra en utredning av åtgärder som förebygger koldioxidläckage inom utsläppshandeln och denna utredning pågår som bäst. I utredningen har man bland annat bedömt hur den preliminära koldioxidläckageförteckningen påverkar finländska aktörer.

Utkastet till lagförslaget behandlades våren 2018 i den arbetsgrupp för utsläppshandelslagen som leds av arbets- och näringsministeriet och där de myndigheter och intressentgrupper som är viktiga för genomförandet av utsläppshandeln är representerade.

### **5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats**

Kompletteras efter remissbehandlingen.

## **DETALJMOTIVERING**

### **1 Lagförslag**

#### **1 kap. Allmänna bestämmelser**

**1 §. Lagens syfte.** Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som anger att en ändring av direktivet om utsläppshandel genomförs genom denna lag.

**2 §. Tillämpningsområde.** Enligt bilaga I till utsläppshandelsdirektivet hör förbränningsanläggningar för kommunalt avfall och farligt avfall inte till utsläppshandelssystemets tillämpningsområde. Det kan dock anses att förbränningsanläggningar för kommunalt avfall har en dubbel uppgift: de är en del av avfallshanteringen och de producerar energi. Det är motiverat att inkludera anläggningarna i utsläppshandelssystemet eftersom de nuvarande anläggningarna som bränner kommunalt avfall har karaktären av energiproduktionsanläggningar som deltar på energimarknaden på nästan samma sätt som andra energiproduktionsanläggningar.

Däremot är det inte motiverat att inkludera förbränningsanläggningar för farligt avfall i utsläppshandelssystemet. I anläggningar för farligt avfall används vid förbränningen vanligtvis teknik som är avsedd för effektiv hantering av farligt avfall. Syftet med förbränningen av farligt avfall är att få farligt avfall ur omlopp och på så sätt förhindra de hälso- och miljörisker det medför. I avfallshierarkin är förbränningen av farligt avfall slutbehandling där energin inte används. En stor del av detta avfall har dessutom en låg kolhalt, och därigenom ett lågt värmevärde, vilket ur energiproduktionens synvinkel inte är ändamålsenligt. Även om energi som alstras vid förbränningen av farligt avfall tas tillvara är anläggningarna inte optimerade för produktion av värme och el. Anläggningar för förbränning av farligt avfall kan inte ses som energiproduktionsanläggningar i likhet med anläggningar för kommunalt avfall till exempel på grund av att de har en lägre energieffektivitet.

I det nya 3 mom. föreskrivs att anläggningarna för avfallsförbränning inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter förutsatt att kommissionen godkänner Finlands ansökan om inkludering av verksamheten för perioden 2021–2030. Utifrån de preliminära diskussioner som förts med kommissionen verkar det vara möjligt att inkludera denna verksamhet. Det slutliga beslutet om att lämna ansökan torde fattas hösten 2018.

**6 §. Definitioner.** Definitionen av *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter* i paragrafens 20 punkt ändras så det exakta namnet och numret på kommissionens rättsakt skrivs in i den. De är inte nämnda i definitionen i den gällande lagen eftersom regeringens proposition om lagen RP 315/2010 rd gavs till riksdagen innan kommissionen hade utfärdat rättsakten i fråga. Rättsakten gäller den harmoniserade gratis tilldelningen av utsläppsrätter under handelsperioden 2013–2020. Till denna del är ändringen lagteknisk och avsedd att förbättra läsbarheten.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 20 b punkt *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter* som avser den förordning om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.1, 10a.4, 10a.5, 10a.7 och 10a.19 i utsläppshandelsdirektivet från och med 2021. Enligt förhandsuppgifter antar kommissionen förordningen i oktober 2018 och den träder i kraft i december 2018.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 20 c punkt *sektorsövergripande korrigeringsfaktor* som avser den faktor som kommissionen anger för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet för eventuell minskning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis. Antalet gratis tilldelade utsläppsrätter minskas med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn i det fall att deras totala antal annars överskrider det reserverade maximala antalet. Den eventuella minskningen görs enhetligt oberoende av vilken sektor eller sektordel den gäller. I utsläppshandelslagen används definitionen sektorsövergripande korrigeringsfaktor endast för de handelsperioder som inleds efter 2020. Bestämmelserna om handelsperioden 2013–2020 ändras inte så att de innehåller termen sektorsövergripande korrigeringsfaktor.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 20 d punkt *ny deltagare i utsläppshandeln* där den definition på ny deltagare som tillämpas under handelsperioden 2021–2030 tas in. Enligt utsläppshandelsdirektivet avses med detta en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången under den period som inleds tre månader före tidsfristen för lämnande av de uppgifter enligt 35 a § 4 mom. och som upphör tre månader före följande tidpunkt för lämnande av uppgifter enligt momentet. Den nämnda tidpunkten för lämnande av uppgifter är 30 september 2019 och därefter alltid vart femte år.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 20 e punkt *befintlig anläggning i utsläppshandeln* som avser en sådan befintlig anläggning som anges i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Definitionen, liksom kommissionens uppdaterade rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, tillämpas under handelsperioden 2021–2030. Definitionerna

i lagen gäller även i förordningar av statsrådet och ministerier som utfärdas med stöd av den. I statsrådets förordning om grunderna för gratis tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013–2020 (30/2012) finns redan termen *befintlig anläggning* definierad. För att skilja åt definitionerna föreslås att termen befintlig anläggning i utsläppshandeln används under den fjärde perioden.

**7 §. Verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter.** Det föreslås att de allmänna skyldigheterna som gäller verksamhetsutövare preciseras så att det i 1 punkten läggs till en skyldighet att ansöka om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp utöver verksamhetsutövarens skyldighet att ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser. I den gällande lagen ingår planen för övervakning av utsläpp i tillståndet för utsläpp av växthusgaser. Det föreslås att lagen ändras så att utsläppshandelsmyndigheten beviljar utsläppstillståndet och godkänner planen för övervakning av utsläpp genom separata förvaltningsbeslut varvid de allmänna skyldigheter som regleras i paragrafen ändras på motsvarande sätt.

I den gällande lagen tillämpas 4 och 6 punkten på ansökan om gratis tilldelning av utsläppsrätter och lämnandet av relaterade uppgifter till arbets- och näringsministeriet under handelsperioden 2013–2020. Det föreslås att punkterna ändras för tillämplighet under handelsperioden 2021–2030 och ändringarna träder i kraft 1.1.2021. Skyldigheterna i fråga gäller verksamhetsutövare som ansöker om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

## **2 kap. Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och plan för övervakning av utsläpp**

Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till rubriken i tillägg till tillståndet för utsläpp av växthusgaser eftersom paragraferna i 2 kap. enligt förslaget ändras så att utsläppstillståndet och övervakningsplanen godkänns genom separata förvaltningsbeslut.

**8 §. Behovet av tillstånd och plan för övervakning av utsläpp.** Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till rubriken för paragrafen vid sidan av tillståndet för utsläpp av växthusgaser. Den gällande lagen förutsätter att en anläggning som omfattas av utsläppshandelslagens tillämpningsområde och från vilken det uppstår utsläpp i anslutning till dess verksamhet ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser. Utsläppshandelsmyndigheten godkänner för närvarande planen för övervakning av utsläpp som en del i beslutet om utsläppstillståndet. I lagförslaget föreslås det att utsläppshandelsmyndigheten godkänner planen för övervakning av utsläpp även framöver, men genom ett annat förvaltningsbeslut än för utsläppstillståndet. Anläggningens plan för övervakning av utsläpp hör trots de separata förvaltningsbesluten så nära ihop med utsläppstillståndet att den huvudsakligen godkänns som gällande tillsvidare eller för viss tid motsvarande utsläppstillståndet.

Skyldigheten att övervaka utsläppen gäller enligt 2 mom. även situationer som anges i 4 och 5 § i lagen, varför det föreslås att övervakningsplanen fogas till momentet vid sidan av tillståndet. Det föreslås att *tillståndsansökan* ändras till *ansökan* eftersom ansökan enligt 9 § framöver inte längre gäller enbart utsläppstillståndet utan även godkännandet av planen för övervakning av utsläpp.

**9 §. Ansökan om tillstånd och om godkännande av plan för övervakning av utsläpp.** Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till rubriken för paragrafen.

Som enligt 1 mom. i den gällande lagen ska till ansökan om utsläppstillstånd och godkännande av plan för övervakning av utsläpp även i framtiden fogas en utredning om anläggningen, dess verksamhet och utsläppskällor samt en plan för övervakning av utsläppen och för sändandet av rapporter om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten. I den finska propositionen föreslås att *suunnitelma päästöjen tarkkailemiseksi* ändras till *päästöjen tarkkailusuunnitelma*, vilket inte medför ändringar i den svenska versionen. *Sändandet av*

*rapporter om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten* föreslås ändras till *planerade åtgärder för rapportering av utsläppen*. I sak förändras inte kraven. De föreslagna nya termerna används allmänt. Kravet på att även en utredning om att verksamheten får utövas med stöd av föreskrifterna om miljöskydd ska ges in till utsläppshandelsmyndigheten förblir oförändrat. Trots att det i lagändringen föreslås att utsläppshandelsmyndigheten i fortsättningen fattar separata förvaltningsbeslut om utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp hör tillståndet och planen för övervakning av utsläpp fortfarande nära ihop och ansökan rörande dem görs även framöver med en gemensam ansökan.

I 2 mom. ändras *tillståndsansökan* till enbart *ansökan* eftersom ansökan i fråga gäller ansökan om såväl utsläppstillstånd som godkännande av övervakningsplan.

Till 3 mom. fogas ett omnämnande av beslutet om planen för övervakning av utsläpp. Tidsfristen för handläggningen av ansökan enligt den gällande lagen förblir oförändrad och samma tidsfrist gäller framöver både beslutet om tillstånd och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp.

**10 §. Villkor för beviljande av tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp.**

Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till rubriken för paragrafen. Som språkliga ändringar föreslås att lydelsen i 1 mom. 1 punkten *planer för övervakning av utsläppen och för sändande av rapporterna om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten* ändras till *plan för övervakning av utsläpp och planerade åtgärder för rapportering av utsläpp* på samma sätt som i 9 § 1 mom.

Enligt 1 mom. 1 punkten i den gällande lagen förutsätts att verksamhetsutövarnas planer för övervakning av utsläpp är tillräckliga och adekvata för att tillståndet ska kunna beviljas. Framöver ska planen för övervakning av utsläpp som godkänns i ett separat förvaltningsbeslut uppfylla kraven i 3 mom., dvs. i praktiken kunna godkännas enligt kommissionens förordning om övervakning av utsläpp och arbets- och näringsministeriets förordning som utfärdas vid behov för att utsläppshandelsmyndigheten ska kunna bevilja utsläppstillstånd. I praktiken förblir kraven vid handläggningen av ansökan oförändrade, men eftersom övervakningsplanen inte längre är en del av utsläppstillståndet vill man med den föreslagna formuleringen framhäva att tillståndet inte kan beviljas om planen för övervakning av utsläpp inte motsvarar de nämnda förutsättningarna. Det föreslås dock inte föreskrivas att en färdigt godkänd övervakningsplan ska vara en förutsättning för beviljande av utsläppstillstånd, utan utsläppshandelsmyndigheten kan smidigt besluta huruvida den först godkänner beslutet om övervakningsplanen och därefter beviljar utsläppstillståndet. I praktiken behandlas ansökan om tillstånd och planen för övervakning av utsläpp rörande samma anläggning tillsammans och beslutet ges i princip samma dag.

Kommissionens förordning om övervakning av utsläpp tillämpas direkt på det nationella planet vid upprättandet av övervakningsplanen, övervakningen av utsläpp av växthusgaser och rapporteringen av utsläpp. Vilka krav som gäller övervakningsplanen beror bland annat på anläggningens verksamhet och på hur stora dess årliga utsläpp är. I och med att kommissionens förordning om övervakning är den enskilt viktigaste rättsakten som gäller innehållet i och upprättandet av övervakningsplaner och enligt vars förutsättningar utsläppshandelsmyndigheten godkänner övervakningsplanerna föreslås att ett nytt 3 mom. och ett uttryckligt omnämnande av kommissionens övervakningsförordning fogas till paragrafen.

Det föreslås att ett bemyndigande fogas till slutet av momentet med stöd av vilket arbets- och näringsministeriet vid behov genom förordning får utfärda närmare bestämmelser och föreskrifter om innehållet i övervakningsplanen och genomförandet av kommissionens

förordning om övervakning av utsläpp för övervakningsplanens del. Planen för övervakning av utsläpp innehåller ett flertal detaljer av teknisk karaktär som tillsammans utgör de bestämmelser som gäller för övervakning och fastställande av anläggningens utsläpp. Kommissionens förordning om övervakning av utsläpp är en rättsakt som tillämpas direkt på det nationella planet, men i genomförandet av vissa bestämmelser lämnar förordningen nationell prövningsrätt som det kan vara nödvändigt att utfärda bestämmelser om i en förordning av arbets- och näringsministeriet. Motsvarande bestämmelser har utfärdats för den nuvarande handelsperioden med stöd av 65 § genom förordning av arbets- och näringsministeriet, men det bemyndigande att utfärda förordning rörande planen för övervakning av utsläpp som ges i 10 § förbättrar logiken i lagens struktur.

**11 §. Tillståndsbeslut och beslut om planen för övervakning av utsläpp.** Det föreslås att ett uttryckligt omnämnande av planen för övervakning av utsläpp fogas till paragrafens rubrik och dess 1–3 mom. eftersom besluten om tillstånd och planen för övervakning av utsläpp enligt den föreslagna lagändringen ges genom separata förvaltningsbeslut. Trots den föreslagna ändringen har beslutet om planen för övervakning av utsläpp ingen självständig betydelse, utan i regel bestäms dess part och objekt, dvs. en anläggning, en del av en anläggning eller anläggningarna, samt dess giltighet enhetligt tillsammans med beslutet om utsläppstillstånd. Vid behov finns det dock inget hinder för att övervakningsplanen i anslutning till ett utsläppstillstånd som gäller tillsvidare beviljas på viss tid. Då utsläppstillståndet återkallas, återkallas även godkännandet av samma anläggnings övervakningsplan.

Som enligt 3 mom. i den gällande lagen, när flera verksamhetsutövare gemensamt ansökt om ett utsläppstillstånd, svarar de solidariskt utöver för att villkoren i utsläppstillståndet iakttas även för att kraven rörande planen för övervakning av utsläpp fullgörs.

Det föreslås att 4 mom. ändras så att de krav som är gemensamma för utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp räknas upp i början av momentet. I slutet av momentet anges i 1 och 2 punkten de krav som gäller endast planen för övervakning av utsläpp. I 2 mom. föreslås även en språklig korrigering, dvs. *de krav som gäller sändandet av rapporterna om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten* ändras till *de åtgärder som planeras för rapporteringen av utsläppen*. De förutsättningar som föreskrivs i det gällande 4 mom. ingår alla numera i beslutet om utsläppstillstånd. Den föreslagna ändringen ökar inte förutsättningarna för tillståndet och planen för övervakning av utsläpp jämfört med nuläget.

**12 §. Ändring av ett tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp.** Det föreslås att rubriken för paragrafen ändras så att ändringen av tillståndet och planen för övervakning av utsläpp framgår separat i den. Som i den gällande lagen ska verksamhetsutövaren anmäla ändringar som gäller utsläppstillståndet eller övervakningsplanen på förhand till utsläppshandelsmyndigheten. Som språklig ändring föreslås att både utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp framöver *ändras*, och inte som i den gällande lagen att tillståndet ändras, men tillståndsvillkoren justeras. Terminologin överensstämmer även med kommissionens förordning om övervakning av utsläpp där det i artikel 15 ges bestämmelser om godkännandet av ändringar i övervakningsplanen.

Enligt det föreslagna 2 mom. indelas handläggningen av ändringar som gäller övervakningsplanen i två olika förfaranden beroende på om den ändring som gäller övervakningsplanen enligt kommissionens övervakningsförordning ska ses som betydande eller inte. I artikel 15.3 i kommissionens gällande förordning om övervakning av utsläpp finns en exempelförteckning över ändringar av övervakningsplanen som alltid ska anses vara betydande. Sådana är till exempel ändringar av den tillämpade nivån för fastställande av utsläpp eller införande av nya bränsle-/materialmängder. Förteckningen är inte uttömmande.

En betydande ändring som gäller övervakningen och utsläppstillståndet kräver ett förvaltningsbeslut med vilket tillståndsbeslutet eller godkännandet av övervakningsplanen ändras. Om ändringen dock inte är betydande, till exempel ändringar i anläggningens ansvarspersoner eller strykandet av en bränsle-/materialmängd i övervakningsplanen, krävs det inte att övervakningsplanen ändras genom ett förvaltningsbeslut utan ändringen förs in i övervakningsplanen så att verksamhetsutövaren själv uppdaterar övervakningsplanen till dessa delar. Utsläppshandelsmyndigheten ska utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren då en ändring i övervakningsplanen inte är betydande. Den föreslagna ändringen motsvarar artikel 6.2 c i utsläppshandelsdirektivet.

I det tredje momentet föreslås motsvarande tekniska ändringar som beror på att villkoren för övervakningen av utsläpp inte i fortsättningen ingår i utsläppstillståndet. Utsläppshandelsmyndigheten kan även framöver bestämma tidsfristen för inlämnandet av ändringar i övervakningsplanen.

**13 a §. Tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser för anläggningar som bränner kommunalt avfall.** I den föreslagna paragrafen ges bestämmelser om tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser för anläggningar som bränner kommunalt avfall som när lagen träder i kraft är i drift, men som inbegrips i lagens tillämpningsområde först 2021. I utsläppshandelsdirektivet och i kommissionens uppdaterade rättsakt om gratis tilldelning i enlighet med artikel 10a första stycket i utsläppshandelsdirektivet förutsätts att anläggningarna ska ha utsläppstillstånd senast den 30 juni 2019 för att få utsläppsrätter av det totala antalet gratis tilldelade utsläppsrätter. Den föreslagna bestämmelsen är i överensstämmelse med artikel 3h i utsläppshandelsdirektivet

**14 §. Byte av verksamhetsutövare.** Det föreslås att paragrafen ändras så att den förutom bestämmelser om tillstånd och tillfälliga tillstånd för utsläpp av växthusgaser även har en bestämmelse om justering av övervakningsplanen vid byte av verksamhetsutövare. En ny verksamhetsutövare som träder i stället för en verksamhetsutövare som har beviljats tillstånd ska anmäla om saken till utsläppshandelsmyndigheten. Anmälan om tillståndet och planen för övervakning av utsläpp handläggs tillsammans och besluten ges i princip samma dag. Det handlar om en justering av tillståndet och övervakningsplanen eftersom utsläppshandelsmyndigheten utifrån anmälan ska bedöma om den sökande har bestämmande inflytande över anläggningens verksamhet i enlighet med 6 § 8 punkten i lagen, vilket är anledningen till att tillståndet och planen för övervakning av utsläpp ska ändras.

**16 §. Återkallande av ett tillstånd och ett beslut om en plan för övervakning av utsläpp.** Det föreslås att rubriken ändras så att den utöver återkallandet av utsläppstillstånd även innehåller återkallandet av godkännandet av övervakningsplaner.

Enligt den gällande 3 mom. 2 punkten får utsläppsmyndigheten återkalla ett tillstånd om verksamhetsutövaren trots utsläppshandelsmyndighetens uppmaning försummar att anmäla en sådan ändring som kan förutsätta att utsläppstillståndet ändras eller tillståndsvillkoren justeras. För att punkten ska vara i linje med det att villkoren för övervakningen av utsläpp framöver föreslås ingå i övervakningsplanen, föreslås det att ”tillståndsvillkoren justeras” som avslutar 3 mom. 2 punkten ändras till ”planen för övervakning av utsläpp ändras”.

Då ett utsläppstillstånd som beviljats anläggningen genom ett separat beslut återkallas har anläggningens plan för övervakning av utsläpp inte längre något självständigt syfte. Sålunda föreslås att det till slutet av 4 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken också beslutet om planen för övervakning av anläggningens utsläpp återkallas när anläggningens utsläppstillstånd återkallas.

**16 a §. Upphörande med verksamheten vid en anläggning.** I den gällande lagen föreskrivs i 1 och 2 mom. om de villkor enligt vilka en anläggning anses ha upphört med sin verksamhet under handelsperioden 2013–2020. Under handelsperioden 2021–2030 regleras villkoren vid upphörande med verksamhet i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter, som direkt är bindande i alla medlemsstater. Sålunda ändras 1 mom. med en hänvisning till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och upphävs 2 mom.

Det föreslås att bemyndigandet att utfärda förordning i 3 mom. stryks. I momentet föreskrivs i stället att verksamhetsutövaren omedelbart ska meddela utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten har upphört.

**17 §. Förbud mot bokföring av utsläppsrätter.** I den gällande lagen föreskrivs om upphörandet av verksamheten vid en anläggning att utsläppshandelsmyndigheten inte får bokföra utsläppsrätter efter att verksamheten har upphört. Det föreslås att förbudet mot bokföring ändras så att det börjar året efter att verksamheten avslutades på samma sätt som i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Dessutom föreslås i enlighet med kommissionens förordning om tilldelning av gratis utsläppsrätter att bestämmelsen utvidgas så att den gäller även om verksamheten vid en del av en anläggning upphör. I paragrafen stryks förbudet att bokföra utsläppsrätter efter att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har återkallats. Motsvarande bestämmelse finns i de villkor som föreskrivs i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter för upphörande av verksamheten vid en anläggning.

### **3 kap. Den totala kvantiteten utsläppsrätter och tilldelningsmetoder**

**18 §. Den totala kvantiteten utsläppsrätter.** Under handelsperioden 2013–2020 minskas den totala kvantiteten utsläppsrätter årligen linjärt med 1,74 procent. Från och med 2021 minskas den totala kvantiteten linjärt med 2,2 procent. Det föreslås att det till 1 mom. fogas att det värde som används med början 2021 är 2,2 procent. Dessutom görs en språklig precisering av hänvisningen till EU:s utsläppshandelssystem.

**19 §. Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter under handelsperioden 2013–2020.** I paragrafens 3 och 4 mom. ersätts hänvisningen till utsläppshandelsdirektivet med en hänvisning till det gamla utsläppshandelsdirektivet. I momenten hänvisas till sådana bestämmelser i utsläppshandelsdirektivet som ändrades genom ändringen av utsläppshandelsdirektivet inför handelsperioden 2021–2030. Ändringen av utsläppshandelsdirektivet trädde i kraft den 8 april 2018, men medlemsländerna ålades att hålla i kraft bestämmelserna i fråga i det gamla utsläppshandelsdirektivet till den 31 december 2020. Lagändringen är till denna del teknisk och säkerställer genomförandet av direktivet.

Det föreslås att det till 4 mom. fogas en bestämmelse som gäller utsläppsrätter som ska överföras till marknadsstabilitetsfonden från och med 2019. På detta sätt blir bestämmelsen i överensstämmelse med utsläppshandelsdirektivet. För tydlighetens skull föreslås det att 4 mom. skrivs i tre punkter.

Till marknadsstabilitetsreserven överförs varje år (september år  $x$ –augusti år  $x+1$ ) ett antal utsläppsrätter som motsvarar en viss andel av det antal utsläppsrätter som enligt senaste information (i slutet av år  $x-1$ ) finns på marknaden, *nedan andel som överförs till unionens marknadsstabilitetsreserv*. Andelen är 24 procent fram till 31 december 2023 och därefter 12 procent. Utsläppsrätter överförs emellertid inte till reserven om den andel som ska överföras är mindre än 100 miljoner utsläppsrätter. Med andra ord överförs utsläppsrätter inte till reserven om antalet utsläppsrätter som varit i omlopp enligt senaste information är under 417 miljoner (då andelen som överförs till unionens marknadsstabilitetsreserv är 24 procent) eller under 834 miljoner (då andelen som överförs till unionens marknadsstabilitetsreserv är 12 procent).

Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. Till det flyttas 36 § 1 mom. i den gällande lagen om att kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut enligt utsläppshandelsdirektivet. Flytten säkerställer en logisk struktur på lagen tillsammans med den nya 19 a §.

**19 a §.** *Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030.* Under handelsperioden 2021–2030 tilldelas utsläppsrätterna helt enligt de harmoniserade tilldelningsmetoderna. I artikel 10 i utsläppshandelsdirektivet finns bestämmelser om principerna för auktionering av utsläppsrätter och i artikel 10a om principerna för gratis tilldelning av utsläppsrätter. I paragrafen föreskrivs om tilldelningsmetoderna i enlighet med direktivet.

I 2 mom. föreskrivs att anläggningar som omfattas av lagens tillämpningsområde tilldelas gratis utsläppsrätter i enlighet med 5 b kap. Från och med 2021 begränsas det maximala antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis av den andel på 57 procent som satts för utsläppsrätter som auktioneras ut av den totala kvantiteten utsläppsrätter. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis jämnas på årsnivå ut till den andel som auktioneras ut så att andelen av de gratis utsläppsrätter som inte delats ut under de följande åren kan användas för gratistilldelningens behov. Om den sammanlagda kvantiteten gratis tilldelade utsläppsrätter som beräknats per anläggning överskrider det maximala antal som reserverats för den, höjs den maximala andelen med högst tre procentenheter av alla utsläppsrätter. Om det maximala antalet trots det inte räcker till minskas det antal utsläppsrätter som tilldelas alla anläggningar gratis enhetligt med hjälp av den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn. Om en höjning med mindre än tre procentenheter räcker för det maximala antalet gratis tilldelade utsläppsrätter överförs högst 50 miljoner utsläppsrätter som annars auktioneras ut till innovationsfonden och högst 0,5 procent av det totala antalet utsläppsrätter under åren 2021–2030 till moderniseringsfonden.

Om den nämnda ökningen av fonderna inte görs, används för inrättandet av innovationsfonden mer än 450 miljoner utsläppsrätter och för moderniseringsfonden 2 procent av utsläppsrätternas totala antal. Användningen av utsläppsrätter för dessa fonder på EU-nivå beskrivs i 3 mom.

Utsläppshandelsdirektivet ålägger medlemsländerna att auktionera ut alla utsläppsrätter som inte tilldelas gratis, inte överförs till marknadsstabilitetsreserven eller inte annulleras frivilligt på det sätt som beskrivs närmare här under. I skyldigheten anses de utsläppsrätter som tilldelas gratis omfatta även de utsläppsrätter som överförs till innovationsfonden, vilka annars skulle tilldelas gratis. Motsvarande bestämmelse ingår i 4 mom. Dessutom konstateras i momentet att kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artikel 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet.

Medlemsstaternas andelar av de utsläppsrätter som auktioneras ut fastställs så att 90 procent av de utsläppsrätter som medlemsstaterna auktionerar ut fördelas på basis av de verifierade utsläppen under tidigare år. Återstående 10 procent av de utsläppsrätter som auktioneras ut fördelas mellan vissa medlemsstater av solidaritets-, tillväxts- och sammankopplingshänsyn på det sätt som närmare bestäms i direktivet.

I 5 mom. föreskrivs om en eventuell minskning av det antal utsläppsrätter som Finland auktionerar ut. Det föreslås att statsrådet bemyndigas att besluta om användningen av flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn och den frivilliga annulleringen av utsläppsrätter i de fall då elproduktionskapacitet stängs till följd av nationella tilläggsåtgärder. I båda fallen minskas antalet utsläppsrätter som Finland auktionerar ut, vilket även minskar Finlands intäkter från auktioneringen av utsläppsrätter.

Bestämmelser om användningen av flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär ges i artikel 6 i förordningen om ansvarsfördelning. Om ett medlemsland tänker utnyttja flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär under perioden 2021–2030 ska det meddela kommissionen om det före utgången av 2019. Meddelandet ska innehålla flexibiliteten i procent för alla år under perioden 2021–2030. Medlemsländerna kan minska en tidigare uppgiven procentsats åren 2024 och 2027. Enligt artikel 6.3 i förordningen om ansvarsfördelning ska den centrala administratören för utsläppshandelsregistret och ansvarsfördelningssektorernas register på medlemslandets begäran beakta flexibiliteten i medlemslandets utsläppsminskningsförbindelse för ansvarsfördelningssektorn.

I statsrådets bemyndigande att besluta om engångsflexibiliteten ingår en användningsintention fram till slutet av 2019, flexibilitetens storlek i procent under samtliga år under perioden 2021–2030, möjligheten att åren 2024 och 2027 minska den tidigare meddelade procentsatsen samt eventuella andra omständigheter i anslutning till flexibiliteten.

Bestämmelserna om frivillig annullering finns i artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet och de beskrivs närmare i lagförslagets allmänna motivering. Medlemsländerna ska informera kommissionen om annulleringarna på det sätt som senare bestäms i kommissionens förordning om auktionering av utsläppsrätter.

#### **4 och 5 kap.**

Det föreslås att en hänvisning till handelsperioden 2013–2020 läggs till i rubriken för 5 kap. eftersom bestämmelserna om de motsvarande förfaranden som tillämpas på handelsperioden 2021–2030 tas in i nya kapitel. Sålunda ändras rubriken för 5 kap. till *Nya deltagare samt upphörande eller minskning av verksamheten under handelsperioden 2013–2020*.

#### **21, 25–32 och 34–35 §**

I kap. 4 och 5 förekommer ett flertal hänvisningar till sådana bestämmelser i utsläppshandelsdirektivet som gäller tilldelning av gratis utsläppsrätter under handelsperioden 2013–2020, men som ändrades genom ändringen av utsläppshandelsdirektivet inför handelsperioden 2021–2030. Ändringen av utsläppshandelsdirektivet trädde i kraft den 8 april 2018 och medlemsländer ålades att hålla bestämmelserna i fråga i utsläppshandelsdirektivet i kraft sådant det gäller den 19 mars 2018, nedan *det gamla utsläppshandelsdirektivet*, fram till 31 december 2020. På detta sätt säkerställs att de nuvarande förfarandena tillämpas på gratistilldelningen av utsläppsrätter till slutet av handelsperioden 2013–2020.

För uppfyllandet av det ovan nämnda åtagandet föreslås att hänvisningen till utsläppshandelsdirektivet ersätts med en hänvisning till det gamla utsläppshandelsdirektivet i de bestämmelser där lagens entydighet annars kan äventyras. Lagändringen är till denna del teknisk och görs på följande ställen i lagen: 21 § 3 mom. 3 punkten, 25 § 1 och 3 mom. och det inledande stycket i 27 §.

Arbets- och näringsministeriet sköter de myndighetsuppgifter i anslutning till beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter under handelsperioden 2013–2020 som regleras i den gällande lagens 4 och 5 kap. I lagförslaget föreslås det att uppgifterna överförs till Energimyndigheten i början av 2021.

Utsläppshandelsmyndigheten ändras i följande bestämmelser som gäller handelsperioden 2013–2020 till den som sköter myndighetsuppgifterna och de träder genom ikraftträdandebestämmelser i kraft den 1 januari 2021: 25 § 3 mom., 26 § 2 mom., 29 § 1 mom., 30 § 1–3 mom., det inledande stycket i 31 § 1 mom. och 31 § 3 mom., 32 § 2 mom., det inledande stycket i 34 § och 35 § 2 mom. Eftersom besluten om antalet utsläppsrätter fattas av

utsläppsmyndigheten i stället för arbets- och näringsministeriet upphävs arbets- och näringsministeriets skyldighet enligt paragraferna om delgivning av beslut att lämna dem till utsläppshandelsmyndigheten för kännedom. Denna ändring görs i följande paragrafer och träder genom övergångsbestämmelser i kraft den 1 januari 2021: 26 § 1 mom., 32 § 1 mom. och 35 § 1 mom.

## **5 a kap. Lämnan­de av uppgifter om anläggningar med tanke på handelsperioder som börjar efter 2020**

**35 a §. Lämnan­de av uppgifter om anläggningar.** Det föreslås att paragrafens 1, 4 och 5 mom. ändras så att utsläppshandelsmyndigheten ansvarar för att lämna uppgifter om anläggningar till kommissionen från och med 2024. Ändringen är kongruent med kap. 5 b–5 d, där det föreslås att utsläppshandelsmyndigheten under handelsperioden 2021–2030 ansvarar för övriga myndighetsuppgifter i anslutning till gratis tilldelning av utsläppsrätter. Under 2019 ska verksamhetsutövarna fortsättningsvis lämna de uppgifter som krävs till arbets- och näringsministeriet, som ansvarar för att kontrollera dem och skicka dem till kommissionen.

Till paragrafens 1 mom. fogas också ett krav på inlämnande av andra dokument än de som nämns i paragrafen i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. I förordningen föreskrivs om inlämnandet och uppdaterandet av en övervakningsplan över de faktorer som gäller gratistilldelningen. I 5 mom. görs dessutom en lagteknisk ändring för att harmonisera hänvisningssättet till utsläppshandelsdirektivet och kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter med den praxis som tillämpas i den föreslagna lagen.

## **5 b kap. Tilldelning av gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2021–2030**

**35 c §. Allmänna tilldelningsregler.** Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser motsvarande utsläppshandelsdirektivet, där man definierar vilka sektorer som tilldelas gratis utsläppsrätter och deras så kallade koldioxidläckagefaktorer. Den sektorspecifika koldioxidläckagefaktorn bestämmer den procentandel enligt vilken en anläggning som tillhör sektorn får gratis utsläppsrätter i förhållande till den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet. Den beräknade kvantiteten grundar sig på anläggningens produktionsnivå, ett riktmärke som beskriver de effektivaste 10 % av anläggningarna och på diverse korrigeringsfaktorer.

Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkt beviljas elproduktionen ingen gratis tilldelning förutom i fråga om sådan el som produceras med processgaser så som nämns i artikel 10a.1 i utsläppshandelsdirektivet. I 1 mom. 2 punkten föreskrivs om 100 procent gratis tilldelning till koldioxidläckagesektorer, till vilka energiintensiv industri huvudsakligen hör. I 1 mom. 3 punkten föreskrivs om gratis tilldelning som beviljas fjärrvärmeproduktion och i 4 punkten om en gradvis minskad gratis tilldelning till övriga sektorer.

Enligt 2 mom. baserar sig antalet gratis utsläppsrätter på riktmärken som kommissionen fastslagit. I enlighet med utsläppshandelsdirektivet uppdaterar kommissionen riktmärkena för perioden 2021–2025 och 2026–2030.

Enligt 3 mom. minskas gratistilldelningen till befintliga anläggningar i utsläppshandeln vid behov med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn. Minskningen görs i det fall att antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknat per anläggning överskrider den totala mängd som reserverats för dem enligt EU:s utsläppshandelssystem. Korrigeringsfaktorn är lika stor oberoende av sektorn. Under de år då den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn inte tillämpas minskas antalet utsläppsrätter för fjärrvärme samt produktion av värme eller kyla genom högeffektiv kraftvärme linjärt med 2,2 procent årligen. För en ny deltagare i

utsläppshandeln minskas antalet beviljade utsläppsrätter linjärt med 2,2 procent årligen. De föreslagna bestämmelserna motsvarar bestämmelserna i utsläppshandelsdirektivet.

**35 d §.** *Utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln.* I paragrafen föreskrivs om antalet utsläppsrätter som ska reserveras för nya deltagare i utsläppshandeln 2021–2030, nedan *reserven för nya deltagare*. Reserven består enligt artikel 10a.7 i utsläppshandelsdirektivet av de utsläppsrätter för handelsperioden 2013–2020 som inte tilldelats samt av 200 miljoner utsläppsrätter som placerats i reserven för marknadsstabilitet. Av de utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare, återgår högst 200 miljoner till reserven för marknadsstabilitet vid slutet av perioden 2021–2030, om de inte har tilldelats under den perioden.

Reserven för nya deltagare är gemensam för hela EU:s utsläppshandelssystem och ur den beviljas utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030. Utsläppsrätter beviljas dessutom ur reserven eller överförs dit då antalet utsläppsrätter som tilldelas anläggningar gratis ändras till följd av att anläggningens aktiviteter har ökat eller minskat med över 15 procent beräknat från det glidande medelvärde för två år. Från och med 2021 överförs även sådana utsläppsrätter som förblir otilldelade för att anläggningen upphört med sin verksamhet till reserven.

**35 e §.** *Ändringar i anläggningarnas produktionsaktivitet under handelsperioden 2021–2030.* Enligt paragrafens 1 mom. ökas eller minskas årligen det antal utsläppsrätter som tilldelas anläggningarna gratis under handelsperioden 2021–2030 beroende på förändringar i produktionsaktiviteten. En ökning eller minskning av antalet gratis tilldelade utsläppsrätter förutsätter att anläggningens produktionsaktivitet har ökat eller minskat med över 15 procent beräknat från det glidande medelvärde för två år jämfört med den ursprungliga nivån som använts vid bestämningen av gratis tilldelade utsläppsrätter för perioden 2021–2025 eller perioden 2026–2030. Ändringarna i antalet utsläppsrätter görs varje år då den ovan nämnda förutsättningen uppfylls. Ändringarna i antalet utsläppsrätter görs på det sätt som förutsätts i kommissionens rättsakt som antagits med stöd av artikel 10a.20 och 10a.21 i utsläppshandelsdirektivet.

Enligt paragrafens 2 mom. föreskrivs vid behov om genomförandet av kommissionens ovan nämnda rättsakt genom förordning av statsrådet. Det är ännu inte känt om kommissionen ger sin rättsakt som en förordning eller som ett beslut eller huruvida rättsakten förutsätter nationella åtgärder för genomförandet.

## **5 c kap. Beviljande av utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030**

**35 f §.** *Ansökan om utsläppsrätter för befintliga anläggningar i utsläppshandeln.* Enligt 1 mom. förutsätter beviljandet av gratis utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella femårsperioden till utsläppshandelsmyndigheten. Som tidsfrist för inlämnandet av ansökan för handelsperioden 2026–2030 föreslås samma tidsfrist som för lämnande av uppgifter enligt 35 a § i den gällande lagen, det vill säga den 30 april samt för vissa anläggningar den 30 juni 2024. För perioden 2021–2030 föreslås den 30 juni 2019 som tidsfrist för alla anläggningar, eftersom den föreslagna lagen inte nödvändigtvis har hunnit träda i kraft före utgången av april 2019.

Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ansöka gemensamt om utsläppsrätter. Antalet utsläppsrätter grundar sig på de uppgifter som verksamhetsutövaren ska lämna in i enlighet med 35 a §, oavsett om verksamhetsutövaren ansöker om utsläppsrätter som

tilldelas gratis. I samband med ansökan om utsläppsrätter behöver samma uppgifter således inte lämnas in på nytt.

Enligt 3 mom. ska de uppgifter som förutsatts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter fogas till ansökan. Närmare bestämmelser och föreskrifter om uppgifternas innehåll och andra förfaranden i anslutning till ansökan om utsläppsrätter utfärdas vid behov genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

**35 g §.** *Preliminärt antal utsläppsrätter för handelsperioden 2021–2030.* Enligt paragrafens 1 mom. fattar utsläppshandelsmyndigheten beslut om det preliminära antal utsläppsrätter per anläggning som beviljas gratis efter att kommissionen har fastställt de uppdaterade riktmärkena. Enligt förhandsuppgifter ger kommissionen de uppdaterade riktmärkena för perioden 2021–2025 genom en genomföranderättsakt senast sommaren 2020. Det föreslås att det preliminära antalet utsläppsrätter ges genom beslut av utsläppsmyndigheten, vilket ger verksamhetsutövarna en möjlighet att överklaga beräkningsgrunderna och tryggar deras rättsskydd.

Enligt 2 mom. informerar utsläppshandelsmyndigheten kommissionen om det preliminära antalet utsläppsrätter i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

**35 h §.** *Beslut om beviljande av utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030.* De anläggningsspecifika besluten om beviljande av utsläppsrätter för hela handelsperioden 2021–2025 fattas enligt 1 mom. efter det att kommissionen har slagit fast antalet utsläppsrätter som får beviljas respektive år under perioden. Innan antalet beviljade utsläppsrätter slås fast fastställer kommissionen den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn för varje år. Dessutom kan kommissionen förutsätta att vissa av de anläggningsspecifika beräkningarna justeras eller förkasta beräkningarna. De anläggningsspecifika besluten om beviljande av utsläppsrätter fattas på motsvarande sätt för hela handelsperioden 2026–2030.

Av beviljandebeslutet ska framgå grunderna för beviljandet i enlighet med förvaltningslagen. Verksamhetsutövarna hörs i enlighet med förvaltningslagen.

Enligt 2 mom. lämnar utsläppshandelsmyndigheten information till kommissionen på det sätt som förutsatts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

EU:s lagstiftning kan föranleda ändringar i antalet utsläppsrätter enligt beviljandebeslutet. Utsläppshandelsdirektivet och dess bestämmelser om gratis tilldelning kan ändras, till exempel till följd av striktare utsläppsminskningsmål. Det är möjligt att kommissionen föreslår ändringar även i bestämmelserna om gratistilldelningen. I 3 mom. föreskrivs att beslut om beviljande senare kan ändras av ovan nämnda anledningar. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av ändringarna i EU:s lagstiftning. Till skillnad från under handelsperioden 2013–2020 ger utsläppshandelsdirektivet dock inte kommissionen befogenhet att ändra koldioxidläckageförteckningen mitt under handelsperioden 2021–2030.

## **5 d kap. Beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030**

**35 i §.** *Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare i utsläppshandeln.* Enligt paragrafens 1 mom. är en förutsättning för att nya deltagare i utsläppshandeln ska beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella perioden till utsläppshandelsmyndigheten.

Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Enligt 3 mom. ska till ansökan fogas de uppgifter som förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Enligt 4 mom. föreskrivs vid behov om uppgifternas innehåll, tidpunkten för inlämnande av ansökan och om andra förfaranden i anslutning till ansökan genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

**35 j §.** *Preliminärt antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare för handelsperioden 2021–2030.* Enligt paragrafens 1 mom. bereder utsläppshandelsmyndigheten det anläggningsspecifika antalet utsläppsrätter för den aktuella femårsperioden (2021–2025 eller 2026–2030), för vilken anläggningens yrkesutövare har ansökt om utsläppsrätter. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter, vilket ger verksamhetsutövarna en möjlighet att överklaga beräkningsgrunderna och tryggar deras rättsskydd. Kommissionen har rätt att granska de anläggningsspecifika kalkylerna. Antalet utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln kan också ta slut, vilket inverkar på antalet utsläppsrätter per anläggning. Det preliminära antalet utsläppsrätter motsvarar således inte nödvändigtvis det slutgiltiga antalet utsläppsrätter.

Enligt 2 mom. informerar utsläppshandelsmyndigheten kommissionen om det preliminära antalet utsläppsrätter på det sätt som förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

**35 k §.** *Beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030.* Beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2025 eller för handelsperioden 2026–2030 fattas enligt 1 mom. efter det att kommissionen har konstaterat att utsläppsrätter kan beviljas. Kommissionen kan förutsätta ändringar i beräkningarna av utsläppsrätterna. Anläggningarnas verksamhetsutövare hörs i enlighet med förvaltningslagen.

Enligt 2 mom. är en förutsättning för beviljande av utsläppsrätter att anläggningen beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Enligt 3 mom. informerar utsläppshandelsmyndigheten kommissionen om antalet utsläppsrätter på det sätt som förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

EU:s lagstiftning kan föranleda ändringar i antalet utsläppsrätter enligt beviljandebeslutet. Utsläppshandelsdirektivet och dess bestämmelser om gratis tilldelning kan ändras, till exempel till följd av striktare utsläppsminskningsmål. Det är möjligt att kommissionen föreslår ändringar även i kommissionens verkställighetsrättsakter om gratistilldelningen. I 3 mom. föreskrivs att ett beviljandebeslut senare kan ändras av ovan nämnda anledningar. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av ändringarna i EU:s lagstiftning. Till skillnad från under handelsperioden 2013–2020 ger utsläppshandelsdirektivet dock inte kommissionen befogenhet att ändra koldioxidläckageförteckningen mitt under handelsperioden 2021–2030.

## **5 e kap. Ändringar i antalet utsläppsrätter för anläggningarna samt avstående från utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030**

**35 l §.** *Övervakning och skyldighet att anmäla ändringar.* Enligt paragrafens 1 mom. ska en verksamhetsutövare som har ansökt om gratis tilldelning av utsläppsrätter för en befintlig anläggning eller i egenskap av en ny deltagare i utsläppshandeln för perioden 2021–2025 eller 2026–2030 från och med den 1 januari 2020 övervaka de uppgifter som förutsätts i

kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter i enlighet med denna förordning.

Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövaren i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter till utsläppshandelsmyndigheten anmäla alla ändringar i anläggningens verksamhet som påverkar antalet gratis tilldelade utsläppsrätter. Antalet utsläppsrätter ändras i enlighet med 35 e § om produktionsaktivitetens nivå ändrar med minst 15 procent beräknat från det glidande medelvärde för två år.

I enlighet med 3 mom. kan närmare bestämmelser om innehållet i de uppgifter som ska lämnas i samband med anmälan om ändring i verksamheten och om tidpunkten för anmälan utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

**35 m §. Preliminärt ändrat antal utsläppsrätter.** Enligt paragrafens 1 mom. fattar utsläppshandelsmyndigheten vid behov beslut om preliminärt ändrat antal utsläppsrätter. Vid beredningen av beslutet bedömer utsläppshandelsmyndigheten utifrån de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnat in om det finns anledning att ändra antalet utsläppsrätter i enlighet med kommissionens genomföranderättsakter. Utsläppshandelsmyndigheten hör anläggningens verksamhetsutövare om beslutet. Kommissionen har rätt att granska de anläggningsspecifika kalkylerna. En ökning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis täcks ur antalet utsläppsrätter avsedda för nya deltagare, men dessa utsläppsrätter kan ta slut, vilket inverkar på antalet utsläppsrätter per anläggning. Det preliminära antalet utsläppsrätter motsvarar således inte nödvändigtvis det slutgiltiga antalet utsläppsrätter.

Enligt 2 mom. informerar utsläppshandelsmyndigheten kommissionen om beslutet.

**35 n §. Beslut om ändring av antalet utsläppsrätter.** I enlighet med paragrafens 1 mom. fattar utsläppshandelsmyndigheten beslut om ändring av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis efter att kommissionen har konstaterat att utsläppsrätterna får beviljas. Genom beslutet om att ändra antalet utsläppsrätter ingriper man i det antal utsläppsrätter som anläggningens verksamhetsutövare redan har blivit beviljad. Verksamhetsutövaren hörs i enlighet med förvaltningslagen.

I 2 mom. föreskrivs i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning att utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen om beslutet.

**35 o §. Ansökan om avstående från utsläppsrätter.** I enlighet med paragrafens 1 mom. kan verksamhetsutövaren helt eller delvis avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis på basis av valda anläggningsdelar på det sätt som föreskrivs i kommissionens förordning om gratis tilldelning. För att avstå från utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren lämna in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten. Ansökan kan lämnas in när som helst under den aktuella femårsperioden. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

I enlighet med 2 mom. informerar utsläppshandelsmyndigheten kommissionen om ansökan. Utsläppshandelsmyndigheten fattar inget preliminärt beslut före inlämnandet, eftersom inget sådant förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och på så sätt undviks en administrativ börda.

**35 p §. Beslut om avstående från utsläppsrätter.** I paragrafens 1 mom. konstateras att när kommissionen godkänner en verksamhetsutövars ansökan om avstående från utsläppsrätter förlorar verksamhetsutövaren sin rätt till utsläppsrätterna i fråga fram till slutet av den aktuella

femårsperioden. Bestämmelsen är i överensstämmelse med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och bör för begriplighetens skull tas in i lagen om utsläppshandel.

Enligt 2 mom. fattar utsläppshandelsmyndigheten beslut om saken efter att kommissionen har godkänt verksamhetsutövarens ansökan. Bestämmelsen överensstämmer med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

## **6 kap. Auktionering av utsläppsrätter.**

Det föreslås att rubrikens hänvisning till handelsperioden 2013–2020 stryks. Den gällande rubriken är *Auktionering av utsläppsrätter under handelsperioden 2013–2020*. På så sätt täcker bestämmelserna i kapitlet såväl handelsperioden 2013–2020 som handelsperioder som inleds senare.

**36 §.** *Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande.* Det föreslås att omnämmandet av handelsperioden 2013–2020 i paragrafens 1 mom. stryks så att momentet också gäller handelsperioder som inleds efter 2020. I momentet föreskrivs att Finlands andel av de utsläppsrätter som auktioneras ska auktioneras ut via en gemensam auktionsplattform.

Om principerna för den gemensamma auktionsplattformen föreskrivs i kommissionens förordning om auktionering (Kommissionens förordning (EU) Nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, nedan *auktioneringsförordningen*). Enligt auktionsförordningen förordnas den gemensamma auktionsplattformen för högst fem år åt gången.

Enligt artikel 26.1 och 26.2 i auktioneringsförordningen ska de medlemsstater som deltar i den gemensamma auktionsplattformen förordna en auktionsplattform utifrån ett gemensamt upphandlingsförfarande mellan kommissionen och medlemsstaterna. I fråga om upphandlingsförfarandet tillämpas det avtal om gemensam upphandling för att upphandla gemensamma auktionsplattformar som ingicks mellan kommissionen och medlemsstaterna den 9 november 2011

Ovan nämnda avtal är i kraft lika länge som skyldigheterna enligt 26.1 och 26.2 i auktioneringsförordningen och tills dess att det ersätts med ett annat avtal eller sägs upp. I Finland har avtalet genomförts genom lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om gemensam upphandling för att upphandla gemensamma auktionsplattformar (213/2012) samt statsrådets förordning 240/2012 som utfärdats med stöd av denna.

Som gemensam auktionsplattform har valts European Energy Exchange (EEX) som verkar i Tyskland samt dess clearingsystem European Commodity Clearing (ECC). Avtalet med EEX trädde i kraft den 13 juli 2016, då EEX utsågs till gemensam auktionsplattform för andra gången. I den gemensamma auktionen deltar kommissionen och 25 medlemsstater och dessutom har tre länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som hör till EU:s utsläppshandelssystem för avsikt att delta. Tyskland och Förenade kungariket har däremot förordnat en egen auktionsplattform. Dessutom har Polen meddelat att man kommer att förordna en egen auktionsplattform men har under övergångsperioden tills vidare auktionerat ut sina utsläppsrätter via EEX.

Dessutom stryks i paragrafens 1 mom. de omnämmanden som hänför sig till Finlands andel av de utsläppsrätter som ska auktioneras ut eller beräkandet av det antal utsläppsrätter som

Finland ska auktionera ut. Paragrafens bestämmelse om att kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut flyttas till lagens 19 §. Detta gör även lagen mer konsekvent med tanke på den nya 19 a §.

**37 §. Auktionsförrättare.** I paragrafens 1 mom. föreskrivs om den organisation som är auktionsförrättare i Finland. Enligt auktioneringsförordningen ska varje medlemsstat förordna en auktionsförrättare innan auktion anordnas. I enlighet med auktioneringsförordningen auktionerar auktionsförrättaren för Finlands del ut Finlands andel av de utsläppsrätter som ska auktioneras ut. Auktionsplattformen ansvarar för genomförandet av auktionerna, det vill säga för att utsläppsrätterna säljs till verksamhetsutövare inom utsläppshandeln och marknadsaktörer. Auktionsförrättaren tar emot de intäkter som auktionerna inbringat till Finland och redovisar intäkterna till staten. I samband med auktionsförrättare utses ska det göras en bedömning av vilka kandidater som har den minsta risken för intressekonflikter och marknadsmissbruk samt kandidaternas förmåga att sköta sina uppgifter i rätt tid och i enlighet med kraven på professionalism och kvalitet.

Enligt gällande lag är det statsrådet som beslutar om vem som är Finlands auktionsförrättare. Arbets- och näringsministeriet gjorde åren 2011–2012 en bedömning utifrån ovan nämnda synpunkter, och utifrån detta fastslog statsrådet vid sitt allmänna sammanträde den 1 mars 2012 att Energimarknadsmyndigheten (nuvarande Energimyndigheten) ska fungera som Finlands auktionsförrättare under handelsperioden 2013–2020.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att auktionsförrättaren är utsläppshandelsmyndigheten (Energimyndigheten) och att bestämmelsen inte begränsas till att gälla någon viss handelsperiod. Således skulle Energimyndigheten vara auktionsförrättare även under handelsperioden 2021–2030 och handelsperioderna därefter. Ändringen träder i kraft när lagen träder i kraft, varvid den ersätter statsrådets ovan nämnda beslut fram till slutet av 2020, men ändrar inte nuläget.

Energimyndigheten har inrättat de system som ska användas för att auktionera ut utsläppsrätter i Finland och har fungerat som Finlands auktionsförrättare under hela den tid som Finland har auktionerat ut utsläppsrätter, det vill säga sedan 2012. I och med detta har Energimyndigheten kompetensen som krävs och den praktiska erfarenheten av att fungera som auktionsförrättare. Energimyndigheten, som verkar som utsläppshandelsmyndighet, ansvarar även för övervakningen av utsläppshandeln i Finland och är den myndighet som ansvarar för utsläppshandelsregistret. Att Energimyndigheten fortsätter som auktionsförrättare säkerställer kontinuiteten vid övergången mellan handelsperioderna 2013–2020 och 2021–2030, och ger inte upphov till ett behov av tilläggsresurser jämfört med nuläget. Dessutom görs en lagteknisk korrigering i den andra meningen i 1 mom.

**39 §. Rätt att delta i en auktion.** Det föreslås att lagen ändras så att hänvisningen i 39 § 2 mom. 2 punkten i gällande lag till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG ersätts med en hänvisning till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och direktiv 2011/61/EU. Det förstnämnda direktivet upphävdes och ersattes av det senare direktivet den 3 januari 2017.

Det föreslås att hänvisningen i 39 § 2 mom. 3 punkten i gällande lag till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut ersätts med en hänvisning till Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om

ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG. Det förstnämnda direktivet upphävdes och ersattes av det senare direktivet den 1 januari 2014.

## **7 och 9–12 kap.**

**40 §.** *Överföring av rätten att använda projektenheter från perioden 2008–2012 till perioden 2013–2020.* Det föreslås att hänvisningen till utsläppshandelsdirektivet i paragrafens 2 mom. ersätts med en hänvisning till det gamla utsläppshandelsdirektivet. Därmed ska de relevanta bestämmelserna i det gamla utsläppshandelsdirektivet fortsätta att gälla under återstoden av handelsperioden 2013–2020, såsom det förutsätts i ändringen av direktivet om utsläppshandel.

**44 §.** *Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter.* Det föreslås att användningen av projektenheter enligt Kyotoprotokollet i paragrafens 2 och 3 mom. begränsas under handelsperioden 2013–2020 i enlighet med EU-bestämmelserna. Det föreslås att till de nämnda momenten fogas datumet den 31 december 2020, fram till vilket utsläppshandelsmyndigheten är skyldig att utföra utbyte av de i 2 och 3 mom. avsedda projektenheterna mot utsläppsrätter. Ändringsförslaget grundar sig på artikel 11a.3 och 11a.4 i utsläppshandelsdirektivet och om begränsningen av utbyte av projektenheter föreskrivs i artikel 60.1 i kommissionens registerförordning. Enligt registerförordningen kan projektenheter inte längre bytas ut mot allmänna utsläppsrätter efter den aktuella tidpunkten, trots att det antal utsläppsrätter som motsvarar utsläppen 2020 kan överlämnas ända fram till den 30 april 2021.

Riklinjerna för EU:s klimat- och energipolitik fram till 2030 drogs upp i slutsatserna från Europeiska rådets möte den 23 och 24 oktober 2014. Enligt dessa ska EU:s utsläpp av växthusgaser före utgången av 2030 minska med minst 40 procent jämfört med 1990 års nivå, och minskningen ska genomföras genom EU:s interna åtgärder. De nuvarande EU-bestämmelserna möjliggör inte användning av internationella projektenheter i EU:s utsläppshandelssystem efter 2020.

**50 §.** *Årlig registrering av utsläppsrätter.* I den gällande lagen strider paragrafens 3 mom. mot det förbud mot bokföring som föreslås i 17 § i lagförslaget. Eftersom förbudet mot bokföring som tillämpas på handelsperioden 2021–2030 föreskrivs i 17 § i lagen föreslås det att 50 § 3 mom. upphävs.

**51 §.** *Registrering av utsläppsrätter på en ny deltagare i utsläppshandeln.* Enligt gällande lag förutsätter registrering av utsläppsrätter på en ny deltagare att anläggningen har beviljats utsläppstillstånd eller att tillståndet har ändrats. Ändringen av tillståndet gäller en situation då kapaciteten i en befintlig anläggning höjs, och höjningen av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis behandlas enligt EU-bestämmelserna som en ny deltagare. Från och med 2021 påverkar en ändring av kapaciteten inte längre antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis, och det föreslås därför att en ändring av tillståndet som villkor för registrering av utsläppsrätter stryks ur paragrafen.

**52 §.** *Registrering av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts.* I gällande lag föreskrivs att när verksamhetsutövaren i en anläggning byts ut, registreras de utsläppsrätter som årligen ska registreras och som stämmer överens med beslutet om beviljande på den nya verksamhetsutövarens depåkonto från den tidpunkt då den nya verksamhetsutövaren har antecknats i utsläppstillståndet i enlighet med 14 § 1 mom. I och med lagändringen ska utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp beviljas i separata förvaltningsbeslut, och det föreslås att 14 § ändras på motsvarande sätt så att såväl utsläppstillståndet som planen för övervakning av utsläpp justeras när verksamhetsutövaren byts, och uppgifterna om den nya verksamhetsutövaren antecknas i både tillståndet och planen. För enhetlighetens skull föreslås

det att planen för övervakning av utsläpp också tas in i 52 § 1 mom., varvid utsläppsrätterna ska registreras på den nya verksamhetsutövaren från den tidpunkt då uppgifterna om denne har antecknats såväl i utsläppstillståndet som i planen för övervakning av utsläpp. Anmälan om byte av verksamhetsutövare beträffande tillståndet och planen för övervakning av utsläpp ska behandlas tillsammans, och utgångspunkten är att besluten fattas samma dag. Den föreslagna ändringen ändrar därför inte i praktiken på den tidpunkt från vilken utsläppsrätterna registreras på den nya verksamhetsutövaren.

**53 §. Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet.** Det föreslås att begränsningarna som gäller överlämnande av utsläppsrätter i paragrafens 1 mom. ändras så att de överensstämmer med de ändringar som gjordes i utsläppshandelsdirektivet genom artikel 1.4 och 1.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2392 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att förlänga nuvarande begränsningar i tillämpningsområdet för luftfartsverksamhet och förbereda för genomförande av en global marknadsbaserad åtgärd från och med 2021.

Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen kan de fasta anläggningarnas årliga skyldighet att överlämna utsläppsrätter inte fullgöras genom överlämnande av sådana utsläppsrätter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart. I och med ändringen av utsläppshandelsdirektivet kan också de fasta anläggningarnas verksamhetsutövare använda utsläppsrättigheter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart för att fullgöra sin överlämningsskyldighet för utsläpp från och med handelsperioden som inleds den 1 januari 2021. Det föreslås således att det till 1 mom. fogas en begränsning enligt vilken användning av utsläppsrätter för luftfart för att fullgöra de fasta anläggningarnas överlämningsskyldighet endast är förbjuden för utsläpp under handelsperioden 2013–2020.

Det föreslås även att det till paragrafens 1 mom. fogas ett förbud mot användning av sådana utsläppsrätter för att fullgöra överlämningsskyldigheten, vilkas överlämnande förhindrats med stöd av kommissionens registerförordning för att de skyldigheter som gäller verksamhetsutövarna eller luftfarkostanvändarna i den medlemsstat som beviljat de aktuella utsläppsrätterna i enlighet med artikel 12.3a i utsläppshandelsdirektivet håller på att gå ut. Begränsningen härrör från Förenade kungarikets utträdesanmälan med sikte på ett utträde ur EU den 29 mars 2019 ("Brexit"). I och med EU-utträdet är utgångspunkten att de fasta anläggningarnas och luftfartens verksamhetsutövare inom den brittiska utsläppshandeln inte längre omfattas av skyldigheterna enligt utsläppshandelsdirektivet, med risk för att utsläppsrätter som tilldelats dessa verksamhetsutövare hade hamnat på marknaden från och med våren 2018 trots att verksamhetsutövarna inte längre är skyldiga att använda dessa för överlämning av utsläppsrätter senast 30 april 2019.

Inför Brexit gjordes en ändring av registerförordningen genom kommissionens förordning (EU) 2018/208. Enligt ändringen av förordningen ska utsläppsrätter som från och med 2018 tilldelas, auktioneras ut eller byts ut mot projektenheter av en medlemsstat som utträder i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) identifieras med en landskod, och får inte användas för överlämnande av utsläppsrätter. Om det dock är tillräckligt säkerställt att överlämnandet av utsläppsrätter äger rum senast den 15 mars 2019 på ett sätt som är rättsligt tvingande ska utsläppsrätter som tilldelats för 2018 inte identifieras med en landskod. Förenade kungadömet har stiftat en motsvarande lag som trädde i kraft den 27 december 2017. Kommissionen meddelade därför den 8 januari 2018 att de utsläppsrätter som beviljats av Förenade kungadömet för 2018 inte ska identifieras med en landskod och kan överlämnas på normalt sätt.

Enligt det gällande 5 mom. är utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller senare giltiga för utsläpp under handelsperioden 2013–2020. Det föreslås att momentet ändras så att utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller därefter är giltiga tills vidare. I momentet

ska dessutom tas in en bestämmelse om att det till utsläppsrätterna som beviljas för handelsperioden som inleds 2021 fogas en anteckning om den tioårsperiod för vilken de beviljats, och att de utsläppsrätter som beviljats för handelsperioden som inleds 2021 är giltiga i fråga om utsläpp som uppkommer under handelsperioden som inleds 2021. Genom den sista meningen i momentet utesluts möjligheten att låna utsläppsrätter som har tilldelats för utsläpp som uppkommer under den följande handelsperioden för att fullgöra överlämningskyldigheten under den föregående handelsperioden. Genom den föreslagna ändringen genomförs artikel 13 i det ändrade direktivet om utsläppshandel.

**54 §. Annullering av utsläppsrätter.** Enligt gällande lydelse i 54 § 3 mom. ska utsläppshandelsmyndigheten fyra månader efter det att handelsperioden gått ut annullera sådana utsläppsrätter för den föregående handelsperioden som inte har annullerats i enlighet med 1 eller 2 mom. Utsläppshandelsmyndigheten har annullerat rätterna eftersom de har kunnat ersättas med rätter för den följande handelsperioden enligt 55 §. I praktiken har det varit fråga om att överföra sådana rätter som har beviljats under handelsperioden 2008–2012 till handelsperioden 2013–2020, då dessa inte under perioden 2008–2012 har använts för att fullgöra överlämningskyldigheten enligt 53 § 1 mom. eller annullerats frivilligt.

Enligt den nya artikel 13 i utsläppshandelsdirektivet är rätter som utfärdas från och med den 1 januari 2013 giltiga för obestämd tid. Rätter som inte överlämnats eller annullerats frivilligt behövs därför inte i fortsättningen annulleras och ersättas med utsläppsrätter för den följande handelsperioden vid övergången från en handelsperiod till en annan, eftersom de är giltiga oberoende av handelsperiod. Det föreslås därför att 3 mom. upphävs som obehövligt.

**55 §. Ersättande av annullerade utsläppsrätter.** Enligt den gällande 55 § ska utsläppshandelsmyndigheten ersätta de rätter som annullerats med stöd av 54 § 3 mom. Genom ersättandet har innehavaren av utsläppsrätterna i stället för de rätter som förblev oanvända under den föregående handelsperioden fått ett motsvarande antal rätter för den följande perioden. Enligt den nya artikel 13 i utsläppshandelsdirektivet är rätter som utfärdas från och med den 1 januari 2013 giltiga för obestämd tid, varvid sådana utsläppsrätter som förblivit oanvända överförs från en handelsperiod till en annan och kan användas utan att de separat behöver annulleras och ersättas med rätter för följande period. Det föreslås därför att 55 § upphävs som obehövligt.

**56 §. Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp.** I paragrafens 1 mom. finns bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en årlig rapport över dem i enlighet med vad som föreskrivs i momentet. Det föreslås att det till momentet fogas *den godkända planen för övervakning av utsläpp*, varvid verksamhetsutövaren vid övervakningen av utsläppen och uppgörandet av rapporten utöver lagen om utsläppshandel och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens övervakningsförordning och villkoren i utsläppstillståndet även ska iaktta den godkända övervakningsplanen. Den föreslagna ändringen grundar sig på att planen för övervakning av utsläpp enligt gällande lag ingår i tillståndet för utsläpp av växthusgaser, men om tillståndet och planen skiljs åt från varandra i enlighet med lagförslaget ska kraven på övervakningen godkännas i ett separat förvaltningsbeslut och behöver därför specificeras i bestämmelsen. I praktiken är syftet med den föreslagna ändringen emellertid inte att ändra de nuvarande bestämmelserna, eftersom övervakningsplanen enligt gällande lag ingår i utsläppstillståndet och således också i nuläget ska iakttas vid övervakningen och rapporteringen av utsläppen från en anläggning.

**59 §. Verifieringsutlåtande.** I paragrafen föreslås en språklig ändring så att *den godkända övervakningsplanen* ändras till *den godkända planen för övervakning av utsläpp*.

**64 §. Återkallande av godkännandet av en kontrollör.** I paragrafen finns bestämmelser om återkallande av godkännandet av en kontrollör om kontrollören inte längre uppfyller behörighetskraven eller handlar väsentligt i strid med lagen om utsläppshandel och bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller med villkoren i beslutet om godkännande. Det föreslås att en bestämmelse om att utsläppshandelsmyndigheten även kan återkalla godkännandet av en kontrollör om kontrollören handlar väsentligt i strid med *kommissionens verifieringsförfordning* fogas till paragrafen. Kommissionens verifieringsförfordning innehåller bestämmelser som är centrala för kontrollörens verksamhet, och när en kontrollör bryter väsentligt mot dessa är det motiverat att godkännandet kan återkallas.

Enligt den nuvarande lagen ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana kontrollören att rätta sin verksamhet inom en utsatt tid. Det föreslås att paragrafen ändras så att utsläppshandelsmyndigheten kan ge kontrollören en anmärkning eller en varning om kontrollören handlar väsentligt i strid med denna lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens verifieringsförfordning eller villkoren i beslutet om godkännande. Om en kontrollör inte uppfyller kraven enligt 61 och 62 § ska en anmärkning eller en varning inte nödvändigtvis ges i situationer som gäller innehållet i ett ackrediteringsbeslut som hör till en annan myndighets behörighet. Paragrafen ska därför ändras så att utsläppshandelsmyndigheten ges prövningsrätt när det gäller att bestämma om kontrollörens förfarande ska leda till en anmärkning eller en varning.

I övrigt förblir paragrafen i sin nuvarande form. I de situationer som nämns i paragrafen ska utsläppshandelsmyndigheten således först ge kontrollören en anmärkning eller en varning. På samma sätt som i den nuvarande lagen ska såväl en anmärkning som en varning innehålla en tidsfrist för att rätta verksamheten. Om kontrollören trots en anmärkning eller en varning inte har korregerat de nämnda väsentliga bristerna eller försummelserna ska godkännandet återkallas.

**73 §. Utsläppshandelsförseelse.** Det föreslås att en bestämmelse om att verksamhetsutövaren är skyldig att utöver tillstånd för utsläpp av växthusgaser ansöka om godkännande av planen för övervakning av utsläpp tas in i 1 mom. 1 punkten i paragrafen. Enligt gällande lag ingår planen för övervakning av utsläpp i tillståndet för utsläpp av växthusgaser, medan lagen nu ska ändras så att utsläppshandelsmyndigheten beviljar utsläppstillståndet och godkänner planen för övervakning av utsläpp i separata förvaltningsbeslut. Dessutom ska omnämmandet om tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser i 1 punkten strykas som obehövligt, eftersom detta endast användes i inledningen av handelsperioden 2013–2020.

Det föreslås att till 1 mom. i paragrafen fogas en ny punkt 4 a, som gäller situationer där en verksamhetsutövare försummar att till utsläppshandelsmyndigheten lämna in de uppgifter om ändringar i verksamheten som förutsätts för gratis tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2021–2030. Om skyldigheten att anmäla ändringar föreskrivs i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter, och den föreslagna straffbestämmelsen behövs för att säkerställa att de nämnda uppgifterna från anläggningarna lämnas in inom utsatt tid. Den föreslagna straffbestämmelsen motsvarar den straffbestämmelse som tillämpas för handelsperioden 2013–2020 enligt 1 mom. 4 punkten i gällande lag.

**75 §. Överklagande av utsläppshandelsmyndighetens beslut.** Det föreslås att det till 4 mom. i paragrafen fogas bestämmelser enligt vilka ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten med stöd av 11, 12, 61 och 62 § i lagen trots överklagande ska följas, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

Enligt 31 § i förvaltningsprocesslagen får ett beslut i vilket ändring får sökas genom besvär inte verkställas innan det har vunnit laga kraft. Ett beslut får dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så föreskrivs i lag eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör

verkställas omedelbart eller om ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

De beslut som avses i 11 och 12 § i lagen (tillståndsbeslut, beslut om planen för övervakning av utsläpp samt ändring av dessa) är till sin natur sådana att de bör verkställas omedelbart. Utsläppsrapporten och den tillhörande verifieringsrapporten, som innehåller ett verifieringsutlåtande, ska lämnas in senast den 31 mars årligen och det antal utsläppsrätter som motsvarar de verifierade utsläppen ska överlämnas till registret senast den 30 april årligen. För att säkerställa att EU:s utsläppshandelssystem fungerar är det viktigt att tillståndet för utsläpp av växthusgaser och planen för övervakning av utsläpp samt beslut om ändring av dessa är verkställbara så att verksamhetsutövaren kan uppfylla sina lagstadgade skyldigheter inom de föreskrivna tidsfristerna. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att besvärprocesserna som gäller tillstånd för utsläpp av växthusgaser och planen för övervakning av utsläpp inte hindrar verksamhetsutövaren från att lämna in den verifierade utsläppsrapporten och återlämna utsläppsrätter som motsvarar utsläppen inom de tidsfrister som föreskrivs i lagen. Om beslut som har överklagats inte får verkställas och dessa skyldigheter inte alls kan uppfyllas orsakar det en administrativ börda för såväl verksamhetsutövaren som utsläppshandelsmyndigheten, eftersom skyldigheterna då eventuellt måste uppfyllas i efterhand. Eventuella korrigeringar i t.ex. tillståndet för utsläpp av växthusgaser, planen för övervakning av utsläpp, utsläppsrapporten, verifieringsrapporten och registret för utsläppsrätter kan göras efter fullföljdsdomstolens avgörande. Korrigering av bristfälliga eller felaktiga uppgifter i efterhand är att föredra framför att skyldigheterna inte uppfylls alls inom de föreskrivna tidsfristerna. Bestämmelsen strider inte mot 21 § i grundlagen.

För att säkerställa att EU:s utsläppshandelssystem fungerar föreslås det att även beslut enligt 61 och 62 § i lagen (godkännande av kontrollör samt godkännande av en kontrollör som ackrediterats eller certifierats i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet) trots överklagande ska följas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Verksamhetsutövarens årliga utsläppsrapport ska verifieras av en kontrollör som har godkänts genom utsläppshandelsmyndighetens beslut. En central förutsättning för godkännande är att den som ansöker om att godkännas som kontrollör genom en bedömning av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med ackrediteringsförordningen ska visa att den uppfyller de fastställda kraven. Eftersom utsläppshandelsmyndighetens beslut om godkännande är kopplat till tidpunkten för ackrediteringsbeslutet kan det uppstå en situation där beslutet om godkännande inte hinner vinna laga kraft innan utsläppsrapporten ska verifieras. Det är därför viktigt att beslutet om godkännande av en kontrollör är verkställbart, så att verksamhetsutövaren kan uppfylla sina lagstadgade skyldigheter inom de föreskrivna tidsfristerna.

Enligt 27 § 4 mom. i lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010) ska beslut av utsläppshandelsmyndigheten och Trafiksäkerhetsverket enligt denna lag iakttas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Enligt denna lag godkänner Trafiksäkerhetsverket dessutom kontrollörerna i enlighet med 61 och 62 § i lagen om utsläppshandel. Den föreslagna ändringen i paragrafen, att beslut som utsläppshandelsmyndigheten med stöd av 61 och 62 § i lagen har meddelat trots överklagande ska följas, ökar enhetligheten mellan utsläppshandelslagen och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart.

## **2 Närmare bestämmelser och föreskrifter**

I samband med ändringen förblir bemyndigandena att utfärda förordning i huvudsak oförändrade.

Med stöd av de nya bestämmelserna om bemyndigande får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om genomförandet av kommissionens rättsakt om de årliga ändringarna av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis (35 e §). Förordningen hänför sig till genomförandet av EU:s harmoniserade lagstiftning, som inte tillåter någon nationell prövning alls eller nationell prövning endast i frågor av teknisk natur som gäller nationella förfaranden. På grund av utsläppsrätternas ekonomiska värde ska förordningen utfärdas av statsrådet.

Med stöd av de nya bestämmelserna om bemyndigande får det genom förordningar av arbets- och näringsministeriet ges preciserande bestämmelser i frågor av teknisk natur i anslutning till innehållet i och inlämnandet av de uppgifter som förutsätts i kommissionens rättsakter. Dessa frågor har endast ringa samhällelig eller politisk betydelse, varvid bemyndigandet att utfärda förordningar kan ges till ministeriet. Till förordningarna ska gällande handelsperioden 2021–2030 höra

- 1) innehållet i planen för övervakning av utsläpp samt genomförandet av kommissionens övervakningsförordning för övervakningsplanens del (10 §),
- 2) förfarandena för ansökan om gratis tilldelade utsläppsrätter för befintliga anläggningar (35 f §),
- 3) förfarandena för ansökan om gratis tilldelade utsläppsrätter för nya deltagare i utsläppshandeln (35 i §),
- 4) förfarandena i anslutning till verksamhetsutövarens anmälan om ändringar som påverkar antalet gratis tilldelade utsläppsrätter (35 l §).

### 3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 maj 2019.

Medlemsstaterna ska senast den 9 oktober 2019 sätta i kraft de lagar, förordningar och administrativa bestämmelser som är nödvändiga för att följa ändringen av direktivet om utsläppshandel. Ett undantag utgörs av skyldigheterna att offentliggöra och rapportera uppgifter om ersättandet av de indirekta kostnaderna i samband med utsläppshandeln, där den motsvarande tidsfristen är 31 december 2018. Uppfyllandet av de senare skyldigheterna förutsätter inga ändringar i lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser i Finland.

Det är viktigt att lagen träder i kraft senast den 1 maj 2019 för att verksamhetsutövarna ska hinna ansöka om gratis tilldelning av utsläppsrätter för perioden 2021–2025 senast den 30 juni 2019 i enlighet med 35 f §, såsom det förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Kommissionens övervakningsförordning ändras inför den handelsperiod som inleds 2021. Genom att tidsmässigt förlägga åtskiljandet av utsläppstillståndet och övervakningsplanen till övergången från en handelsperiod till en annan blir det möjligt att skilja åt dessa samtidigt som övervakningsplanerna också annars justeras för att motsvara de nya övervakningskraven. Bestämmelserna i 7 § 1 punkten, rubriken för 2 kap., 8 och 9 §, rubriken för 10 § och 10 § 1 mom. 1 punkten, 11, 12 och 14 §, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 56 § 1 mom., 59 § samt 73 § 1 mom. 1 punkten ska därför träda i kraft den 1 januari 2021.

Definitionen för när en anläggning anses ha upphört och dess inverkan på när utsläppsrätter inte ska bokföras ändras inför handelsperioden 2021–2030, och bestämmelserna i 16 a och 17 § samt upphävandet av 50 § 3 mom. ska därför träda i kraft den 1 januari 2021.

Myndighetsuppgifterna inom gratis tilldelning av utsläppsrätter ska överföras till Energimyndigheten stegvis under en övergångstid. Handläggningen av ärenden som gäller handelsperioden 2013–2020 ska överföras från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten i början av 2021. Bestämmelserna i 7 § 4 och 6 punkten, 25 § 3 mom., 26

§, rubriken för 29 § och 29 § 1 mom., 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom. och 31 § 3 mom., 32 §, det inledande stycket i 34 §, 35 §, 35 a § 4 och 5 mom., ska därför träda i kraft den 1 januari 2021.

Arbets- och näringsministeriet föreslås ha rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten för skötsel av uppgifter som gäller gratis tilldelade utsläppsrätter för handelsperioden 2013–2020 och perioden 2021–2025.

Från och med handelsperioden 2021–2030 inverkar inte anläggningens kapacitet längre på antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis, och det föreslås därför att hänvisningen i 51 § till ändringen av utsläppstillståndet i anslutning till detta ska strykas. Ändringen ska träda i kraft den 1 januari 2021. Registreringen av utsläppsrätter som beviljas nya deltagare för handelsperioden 2013–2020 ska dock göras enligt nuvarande förfaranden även efter 2020, och på dessa ska 51 § tillämpas sådan den är i kraft när denna lag träder i kraft.

Verksamhetsutövarens skyldighet att kontrollera de uppgifter som behövs för gratistilldelningen för handelsperioden 2021–2030 föreskrivs i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och träder i kraft den 1 januari 2020. Straffbestämmelsen (73 § 1 mom. 4 a punkten) i anslutning till övervakningen och anmälningen av ändringar i dessa uppgifter ska också träda i kraft samma dag.

Det föreslås att förbränningsanläggningarna för kommunalt avfall inbegrips i utsläppshandeln i början av 2021. För att anläggningarna ska kunna beviljas gratis utsläppsrätter som befintliga anläggningar ska på dessa från det lagen träder i kraft tillämpas bestämmelserna i 13 a § om tillfälligt tillstånd för växthusgasutsläpp samt bestämmelserna i 5 a–5 d kap. om övervakning och inlämning av uppgifter samt om ansökan, beredning och beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter.

## **4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning**

### **4.1 Allmänt**

Det nationella genomförandet av utsläppshandelsdirektivet har bedömts mot bakgrund av grundlagen och lagstiftningsordningen i motiveringarna till regeringens proposition med förslag till lag om utsläppshandel (RP 49/2004 rd) och i grundlagsutskottets utlåtande om den (GrUU 14/2004 rd) samt i motiveringarna till regeringens proposition med förslag till lag om utsläppshandel (RP 315/2010 rd). Grundlagsutskottet anförde i sitt utlåtande GrUU 14/2004 rd att förslaget till lag om utsläppshandel (RP 49/2004 rd) kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Bestämmelserna i lagförslaget motsvarar, i fråga om den näringsfrihet som föreskrivs i 18 § i grundlagen, det egendomsskydd som avses i 15 § i grundlagen, ändringssökande och verkställighet av beslut som avses i 21 § i grundlagen samt om delegering av offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen, bestämmelserna i lagen om utsläppshandel av den 30 juli 2004 samt bestämmelserna i den gällande lagen om utsläppshandel (311/2011) när det gäller bedömning av frågan om lagstiftningsordning. De föreslagna bestämmelserna om bemyndigande gäller inte frågor som enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska regleras enligt lag.

### **4.2 Genomförandet av utsläppshandelsdirektivet och verkställigheten av rikets lagstiftning i landskapet Åland**

Genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i landskapet Åland faller enligt 18 § 10 punkten och 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

I landskapet Åland har direktivet genomförts genom en landskapslag (ÅFS 2009:31, ändrad genom ÅFS 2012:66 och ÅFS 2015:105) i form av en s.k. blankettlag. Med stöd av denna lag tillämpas bestämmelserna i lagen om utsläppshandel med vissa undantag som sådana inom landskapet. Närmare bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet när det gäller fördelningen av utsläppsrätter och annan förvaltning anges i en överenskommelseförordning (ÅFS 20/2013 eller FFS 199/2013).

Med stöd av landskapslagstiftningen lämnar Ålands landskapsregering uppgifter gällande utsläppsrätter som ska tilldelas anläggningar på Åland till kommissionen samt beviljar utsläppsrätter till dem. Vidare ansvarar landskapsregeringen för ändring, justering och annullering av utsläppsrätter för åländska anläggningar. För registreringen av utsläppsrätter och andra ärenden som gäller utsläppsregistret ansvarar dock Energimyndigheten. På Åland tillämpas samma konkurslagstiftning som i det övriga riket och riket har också lagstiftningsbehörighet i fråga om konkurslagstiftning. Enligt 27 § 41 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om andra än i denna paragraf särskilt nämnda privaträttsliga angelägenheter, om de inte direkt hänför sig till ett rättsområde som enligt denna lag hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. I lagförslaget föreslås dock inga förändringar i bestämmelserna som gäller försättande av en anläggnings verksamhetsutövare i konkurs.

När det gäller valet av auktionsplattform och auktionsförrättare ska i fråga om behörighetsfördelningen mellan landskapet Åland och riket bestämmelserna om genomförande av beslut som har fattats inom Europeiska unionen bestämmelserna i 59 b § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) beaktas. Enligt den nämnda paragrafen ska landskapsmyndigheterna och riksmyndigheterna samråda, om de åtgärder de kommer att vidta är beroende av varandra. Om endast en åtgärd kan vidtas i medlemsstaten i ett förvaltningsärende där både landskapet och riket har behörighet enligt denna lag, fattas beslutet om åtgärden av riksmyndigheten. Beslutet ska fattas efter samråd med landskapsmyndigheten så att samförstånd eftersträvas och landskapsmyndighetens synpunkter så långt som möjligt blir beaktade.

Valet av auktionsplattform är en sådan fråga som omfattas av delad behörighet enligt ovan och där Finland kan vidta endast en åtgärd. Finland som stat kan endast delta i auktioner som genomförs via en gemensam auktionsplattform eller alternativt ordna en egen auktion i form av s.k. opt out-auktion. Det är inte möjligt att ordna saken inom en medlemsstat så att utsläppsrätterna fördelas mellan flera olika handelsplattformar. Frågan bör således avgöras genom samråd och ett eventuellt avtal mellan landskapet och riket.

Under den tredje handelsperioden deltar Finland i Europeiska kommissionens och medlemsstaternas centraliserade auktion. Utgångspunkten i lagförslaget är att Finland agerar på samma sätt också under de handelsperioder som inleds efter 2020. Arbets- och näringsministeriet diskuterar frågan med de åländska myndigheterna och XXX...

I 59 b § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland föreskrivs att om medlemsstaterna enligt gemenskapsrätten i något fall där både landskapet och riket har behörighet får utse endast en förvaltningsmyndighet, utser riket denna myndighet. Valet av auktionsförrättare är exempel på ett sådant fall där endast en förvaltningsmyndighet utses, eftersom medlemsstaten enligt kommissionens auktionsförordning får förordna endast en auktionsförrättare. Medlemsstaterna har också möjlighet att förordna en gemensam auktionsförrättare.

Under den tredje handelsperioden fungerar Energimyndigheten som Finlands auktionsförrättare. Utgångspunkten i lagförslaget är att Energimyndigheten fungerar som Finlands auktionsförrättare också under de handelsperioder som inleds efter år 2020. Arbets- och näringsministeriet diskuterar frågan med de åländska myndigheterna och XXX...

RP XX/2018 rd

På ovan anförda grunder anses det att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

**Lag**  
**om ändring av lagen om utsläppshandel**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen om utsläppshandel (311/2011) 16 a § 2 mom., 50 § 3 mom., 54 § 3 mom. och 55 §,  
av dem 50 § 3 mom. sådant det lyder i lag 11/2014,  
*ändras* 2 § 1 mom. 1 punkten, 6 § 20 punkten, 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., 2 kap. 8 och 9 §, rubriken för 10 § och 10 § 1 mom. 1 punkten, 11, 12 och 14 §, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a § 1 och 3 mom., 17 och 18 §, 19 § 3 och 4 mom., 21 § 3 mom. 3 punkten, 25 § 1 och 3 mom., 26 §, rubriken för 5 kap., det inledande stycket i 27 §, rubriken för 29 § och 29 § 1 mom., 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom., 31 § 3 mom., 32 §, det inledande stycket i 34 §, 35 §, 35 a § 1, 4 och 5 mom., rubriken för 6 kap., 36 § 1 mom., 37 § 1 mom., 39 § 2 mom. 2 och 3 punkten, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 51 §, 52 § 1 mom., 53 § 1 och 5 mom., 56 § 1 mom., 59 §, 64 §, 73 § 1 mom. 1 punkten samt 75 § 4 mom.,  
av dem 2 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 533/2014, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a § 1 och 3 mom., 17 §, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 56 § 1 mom. och 59 § sådana de lyder i lag 11/2014 och 35 a § 1, 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag XX/2018 samt 75 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1014/2015, samt  
*fogas* till 1 § ett nytt 3 mom., till 2 § ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., till 6 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 11/2014, nya 20 b–20 e punkter, till 10 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 13 a §, till 19 § ett nytt 5 mom., till lagen en ny 19 a § och nya 5 b–5 e kap. samt till 73 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 466/2017 och XXX/2018, en ny 4 a-punkt som följer:

1 §

*Lagens syfte*

---

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814.

2 §

*Tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på koldioxidutsläpp från följande verksamheter och dessutom på sådana andra växthusgasutsläpp som anges särskilt i anslutning till de verksamheter som nämns i 25–28 punkten:

1) förbränning av bränsle i anläggningar med en sammanlagd tillförd effekt på mer än 20 megawatt, dock inte förbränning av avfall i anläggningar eller sådana delar av anläggningar där de krav som ställs på förbränningsanläggningar för avfall iaktas i enlighet med villkoren i ett

miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014) och där det huvudsakliga syftet är att hantera farligt avfall genom förbränning,

Denna lag tillämpas på förbränning av bränsle i anläggningar eller sådana delar av anläggningar där de krav som ställs på avfallsförbränning iakttas i enlighet med villkoren i ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014) endast om Europeiska kommissionen godkänner att anläggningen inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter.

## 6 §

### Definitioner

I denna lag avses med

20) *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG,

20 b) *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens förordning om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.1, 10a.4, 10a.5, 10a.7 och 10a.19 i utsläppshandelsdirektivet,

20 c) *sektorsövergripande korrigeringsfaktor* den faktor som kommissionen anger för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet för eventuell minskning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis,

20 d) *ny deltagare i utsläppshandeln* en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången under den period som inleds tre månader före tidsfristen för lämnande av uppgifter enligt 35 a § 4 mom. och som upphör tre månader före följande tidpunkt för lämnande av uppgifter enligt det momentet,

20 e) *befintlig anläggning i utsläppshandeln* en sådan befintlig anläggning som anges i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter,

## 7 §

### Verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter

Verksamhetsutövaren ska

1) för en anläggning ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp,

4) till utsläppshandelsmyndigheten sända in de uppgifter som behövs för tilldelning och beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis, om verksamhetsutövaren ansöker om utsläppsrätter som tilldelas gratis,

6) till utsläppshandelsmyndigheten anmäla sådana ändringar i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis, om verksamhetsutövaren har ansökt om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

2 kap.

***Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och plan för övervakning av utsläpp***

8 §

*Behovet av tillstånd och plan för övervakning av utsläpp*

En anläggning ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns av utsläppshandelsmyndigheten. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

Tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska sökas för de anläggningar som avses i 4 och 5 §. Tillståndet kan beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkännas i enlighet med 9–11 § på villkor att tillståndet och planen gäller förutsatt att kommissionen godkänner att anläggningarna i fråga inbegrips i systemet för handel med utsläppsätter. Om kommissionens godkännande inte erhålls, förfaller behandlingen av den ansökan som avses i 9 § eller, om tillstånd redan har beviljats och planen för övervakning redan godkänts, tillståndet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp.

9 §

*Ansökan om tillstånd och om godkännande av plan för övervakning av utsläpp*

Till ansökan ska fogas för tillståndsprövningen nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och utsläppskällor samt en plan för övervakning av utsläppen och planerade åtgärder för rapportering av utsläppen. Innan tillstånd beviljas ska dessutom en utredning om att verksamheten får utövas med stöd av föreskrifterna om miljöskydd ges in till utsläppshandelsmyndigheten. Bestämmelser om det närmare innehållet i tillståndsansökan utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Ansökan ska lämnas in till utsläppshandelsmyndigheten minst sex månader innan verksamheten enligt planerna ska inledas.

Utsläppshandelsmyndigheten ska fatta beslut om tillståndet och om planen för övervakning av utsläpp senast två månader efter det att ansökan och eventuella kompletteringar av den har getts in till utsläppshandelsmyndigheten.

10 §

*Villkor för beviljande av tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp*

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser beviljas verksamhetsutövaren för en anläggning, om 1) verksamhetsutövarens plan för övervakning av utsläpp och planerade åtgärder för rapportering av utsläpp fyller förutsättningarna enligt 3 mom. nedan, och

---

Vid upprättandet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp iakttas bestämmelserna i kommissionens övervakningsförordning. Genom förordning av arbets- och näringsministeriet får närmare bestämmelser och föreskrifter utfärdas om innehållet i planen för övervakning av utsläpp och genomförandet av kommissionens övervakningsförordning för övervakningsplanens del.

11 §

*Tillståndsbeslut och beslut om planen för övervakning av utsläpp*

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan gälla en eller flera anläggningar som samma verksamhetsutövare har på samma förläggningsplats.

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan av särskilda skäl gälla en eller flera anläggningar som innehas av flera verksamhetsutövare på samma förläggningsplats.

Om flera verksamhetsutövare gemensamt ansöker om ett utsläppstillstånd och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp, svarar de solidariskt för att skyldigheterna enligt tillståndet och kraven på övervakningen av utsläpp fullgörs. Verksamhetsutövarna ska när de ansöker om tillstånd och godkännande av en plan för övervakning ange vem som svarar för kontakten med myndigheterna.

Tillståndet och planen för övervakning av utsläpp ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren, utsläppen, anläggningens verksamhet, anläggningens produktionskapacitet eller sammanlagda tillförda effekt. Planen för övervakning av utsläpp ska dessutom innehålla uppgifter om

- 1) utsläppskällorna och de krav som gäller övervakningen av utsläpp, i vilka anges övervakningsmetoder och övervakningsfrekvens, och
- 2) de åtgärder som planerats för rapporteringen av utsläppen.

## 12 §

### *Ändring av ett tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp*

Verksamhetsutövaren ska på förhand till utsläppshandelsmyndigheten anmäla alla ändringar i anläggningens verksamhet, kapacitet eller övervakning av utsläpp, vilka kan förutsätta att tillståndet för utsläpp av växthusgaser eller planen för övervakning av utsläpp ändras. Om den ändring som verksamhetsutövaren anmäler är betydande enligt kommissionens övervakningsförfordning ska utsläppshandelsmyndigheten ändra villkoren i utsläppstillståndet eller beslutet om planen för övervakning av utsläpp. Om den ändring av planen för övervakning av utsläpp som verksamhetsutövaren anmäler till utsläppshandelsmyndigheten inte är betydande enligt kommissionens övervakningsförfordning ska utsläppshandelsmyndigheten utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren om detta och uppmana verksamhetsutövaren att utan dröjsmål uppdatera ändringen av planen för övervakning av utsläpp.

Om kommissionens övervakningsförfordning förutsätter att planen för övervakning av utsläpp ändras ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana verksamhetsutövaren att ansöka om ändring av planen för övervakning av utsläpp. Verksamhetsutövaren ska lämna in ändringen av planen för övervakning av utsläpp inom den tidsfrist som utsläppshandelsmyndigheten bestämmer.

## 13 a §

### *Tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser för anläggningar som bränner kommunalt avfall*

En anläggning som 2021 inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter och som i enlighet med villkoren i ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014) iakttar de krav som ställs på förbränning av avfall ska ha ett tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser senast den 29 juni 2019. En anläggning som fått tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en godkänd plan för övervakning av utsläpp senast den 1 januari 2021.

En anläggning som 2021 inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter ska lämna in en tillståndsansökan till utsläppshandelsmyndigheten senast den 31 maj 2019. En anläggning som fått tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser ska lämna in en ansökan om tillstånd för

utsläpp av växthusgaser och om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp senast den 30 juni 2020.

För tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser ska till tillståndsansökan fogas de uppgifter som anges i 9 § 1 mom., med undantag för planen för övervakning av utsläpp och åtgärderna för rapportering av utsläpp.

Utsläppshandelsmyndigheten ska fatta beslut om tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser för en anläggning som 2021 inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter senast den 29 juni 2019.

Tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser kan beviljas utan att förutsättningen i 10 § 1 mom. 1 punkten är uppfylld och det innehåller inte de tillståndsvillkor som nämns i 11 § 4 mom. 1 och 2 punkten.

Tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser kan beviljas endast om Europeiska kommissionen godkänner att anläggningen inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter enligt 2 § 3 mom. i denna lag och godkänner förfarandet med beviljande av tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

#### 14 §

##### *Byte av verksamhetsutövare*

Om en ny verksamhetsutövare träder i stället för en verksamhetsutövare som beviljats tillstånd, ska den nya verksamhetsutövaren anmäla saken till utsläppshandelsmyndigheten. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan justera tillståndet för utsläpp av växthusgaser och planen för övervakning av utsläpp eller det tillfälliga tillståndet för utsläpp av växthusgaser inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar har lämnats in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om. Uppgifterna om den nya verksamhetsutövaren ska antecknas i tillståndet och planen för övervakning av utsläpp. Den nya verksamhetsutövaren ska svara för de skyldigheter som avses i 7 § och uppfyllandet av de tillståndsvillkor och krav på övervakning av utsläpp som avses i 11 § från och med den dag då tillståndet och planen för övervakning av utsläpp justerades.

Om endast en del av den verksamhet i anläggningen eller anläggningarna som ingår i ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser eller ett tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser övergår till den nya verksamhetsutövaren, ska de bestämmelser som gäller beviljande och ändring av ett tillstånd och i tillämpliga delar de bestämmelser som gäller godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp följas, med undantag för den tidsfrist som i 9 § 2 mom. satts för ansökan om tillstånd. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om beviljande och ändring av ett tillstånd och vid behov om godkännande och ändring av en övervakningsplan inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar och planer lämnades in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om.

Den nya verksamhetsutövaren svarar i fråga om en anläggning som denne har bestämmande inflytande över för de skyldigheter som avses i 7 § och för uppfyllandet av de tillståndsvillkor och krav på övervakning av utsläpp som avses i 11 § från den dag då denne beviljades tillstånd för utsläpp av växthusgaser och planen för övervakning av utsläpp godkändes. Om anläggningen har tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser, svarar den nya verksamhetsutövaren vid en anläggning som denne har bestämmande inflytande över för de skyldigheter som avses i 7 § 1 mom. 1 och 4–6 punkten.

#### 16 §

##### *Återkallande av ett tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp*

---

Utsläppshandelsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, om

---

2) tillståndshavaren trots uppmaning från utsläppshandelsmyndigheten inte har anmält att anläggningen utvidgats eller att verksamheten upphört eller minskat eller andra sådana ändringar i verksamheten eller övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp ändras.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd får inledas av verksamhetsutövaren eller utsläppshandelsmyndigheten. När ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser återkallas, återkallas också beslutet om planen för övervakning av anläggningens utsläpp.

#### 16 a §

##### *Upphörande med verksamheten vid en anläggning*

Verksamheten vid en anläggning eller en del av en anläggning anses ha upphört i de fall som regleras i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

---

Verksamhetsutövaren ska meddela utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten vid en anläggning eller en del av en anläggning har upphört omedelbart efter det att verksamheten har upphört.

#### 17 §

##### *Förbud mot bokföring av utsläppsrätter*

När verksamheten vid en anläggning eller en del av en anläggning har upphört enligt 16 a § får utsläppshandelsmyndigheten från det år som följer på upphörandet i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte på anläggningens konto i registret bokföra det antal utsläppsrätter som enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter årligen ska bokföras där.

#### 18 §

##### *Den totala kvantiteten utsläppsrätter*

Kommissionen bestämmer och offentliggör den totala årliga kvantiteten utsläppsrätter för 2013 för samtliga anläggningar som omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter (nedan kallat *EU:s utsläppshandelssystem*) i enlighet med artiklarna 9 och 9a i utsläppshandelsdirektivet. Efter 2013 minskar den totala kvantiteten utsläppsrätter årligen linjärt med 1,74 procent fram till 2020 och från 2021 årligen linjärt med 2,2 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet.

#### 19 §

##### *Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter under handelsperioden 2013–2020*

---

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis för produktion av värme och kyla genom högeffektiv kraftvärme enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG, nedan högeffektiv kraftvärme, och till de nya deltagare som avses i 27 § minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till andra anläggningar

minskas vid behov genom att antalet utsläppsrätter multipliceras med den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämmer för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet, sådant det gäller den 19 mars 2018, nedan kallat *det gamla utsläppshandelsdirektivet*.

Genom auktion fördelas Finlands andel av de utsläppsrätter som inte inom EU:s utsläppshandelssystem

1) tilldelas gratis i enlighet med artikel 10a i det gamla utsläppshandelsdirektivet och kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, som utfärdats med stöd av direktivet,

2) används till att stödja de demonstrationsprojekt som avses i artikel 10a.8 i det gamla utsläppshandelsdirektivet, eller

3) från och med den 1 januari 2019 överförs till den reserv för utsläppsrätter, nedan kallad *reserven för marknadsstabilitet*, som upprättats genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG.

Kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artikel 10.2 i det gamla utsläppshandelsdirektivet.

### 19 a §

#### *Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030*

Utsläppsrätterna tilldelas enligt enhetliga tilldelningsmetoder i alla länder som ingår i EU:s utsläppshandelssystem.

De anläggningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen tilldelas gratis utsläppsrätter i enlighet med 5 b kap.

Inom EU:s utsläppshandelssystem används utsläppsrätterna för att modernisera energisektorn i de EU-medlemsstater som regleras i utsläppsdirektivet och för att främja innovationer inom koldioxidsnåla tekniker och processer i enlighet med artikel 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet.

De utsläppsrätter som inte tilldelas gratis, inte används i enlighet med paragrafens 3 mom., inte överförs till reserven för marknadsstabilitet eller inte annulleras i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet ska auktioneras ut. Kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artikel 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet.

Det antal utsläppsrätter som Finland auktioneras ut minskas till ett lägre antal än antalet enligt paragrafens 4 mom. om statsrådet beslutar att

1) använda utsläppsrätterna för att fullgöra utsläppsminskingsförbindelsen för en sektor utanför utsläppshandeln under perioden 2021–2030, då utsläppsrätterna används för att fullgöra förbindelserna enligt Parisavtalet om bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp i medlemsstaterna 2021–2030 samt i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning EU XX/2018 om ändring av förordning (EU) Nr 525/2013, eller

2) annullera utsläppsrätter i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet när elproduktionskapacitet stängs inom Finlands territorium till följd av nationella tilläggsåtgärder.

### 21 §

#### *Beräkning av utsläppsrätter per anläggning*

De utsläppsrätter som ska beviljas anläggningen och en del av anläggningen och som motsvarar ett år beräknas så att

3) det antal utsläppsrätter för en anläggning som erhållits i enlighet med 1 och 2 punkten multipliceras vid behov med den korrigeringsfaktor som kommissionen med stöd av artikel 10a.5 i det gamla utsläppshandelsdirektivet bestämt för varje år; antalet utsläppsrätter som

årligen tilldelas gratis till en anläggning som klassificerats som elproducent för den produktion av värme eller kyla som sker genom högeffektiv kraftvärme minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet och på en sådan anläggning tillämpas inte den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämt.

25 §

*Beslut om beviljande av utsläppsrätter*

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det antal utsläppsrätter per anläggning som beviljas gratis för åren 2013–2020 efter det att kommissionen med stöd av artikel 10a.5 i det gamla utsläppshandelsdirektivet angett korrigeringsfaktorn för varje år. Ett villkor för beviljandet av utsläppsrätter är att kommissionen inte har avvisat förslaget om att anläggningen antecknas i den förteckning som avses i 24 § 1 mom.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen tas in i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar utsläppshandelsmyndigheten antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som rörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

26 §

*Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter*

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt en förteckning över de anläggningar som beviljats gratis utsläppsrätter och över de utsläppsrätter per anläggning som beviljats gratis.

5 kap.

***Nya deltagare samt upphörande eller minskning av verksamheten vid anläggningar under handelsperioden 2013–2020***

27 §

*Nya deltagare under handelsperioden 2013–2020*

Av det antal utsläppsrätter som enligt artikel 10a.7 i det gamla utsläppshandelsdirektivet reserverats för nya deltagare i hela Europeiska unionen beviljas gratis utsläppsrätter under handelsperioden 2013–2020 i enlighet med kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt följande:

29 §

*Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare samt de uppgifter som ska lämnas till utsläppshandelsmyndigheten*

Verksamhetsutövaren ska ansöka om de utsläppsrätter för nya deltagare som tilldelas gratis genom en ansökan som riktas till utsläppshandelsmyndigheten. Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter. Bestämmelser om tidpunkten för insändande av ansökan och om andra förfaranden i samband med ansökan om utsläppsrätter utfärdas genom förordning av statsrådet.

-----

30 §

*Preliminärt antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare*

Utsläppshandelsmyndigheten bereder det preliminära antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare gratis för handelsperioden 2013–2020 i enlighet med de tilldelningsregler som nämns i 28 § utifrån de uppgifter som verksamhetsutövarna lämnat.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter. Kalkylerna per anläggning görs vid behov i den form som kommissionen kräver. Av det preliminära antalet utsläppsrätter per anläggning ska framgå de tilldelningsregler och i kalkylen använda uppgifter som beräkningarna av antalet utsläppsrätter baserar sig på.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar verksamhetsutövaren om beslutet om det preliminära antal utsläppsrätter som beviljas anläggningen och ger in beslutet till kommissionen.

31 §

*Beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare*

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det antal utsläppsrätter som en ny deltagare beviljas gratis för handelsperioden 2013–2020 efter det att kommissionen har slagit fast att den nya deltagaren kan beviljas utsläppsrätter. Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska framgå

-----

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen tas in i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar utsläppshandelsmyndigheten antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som rörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna, ändringar av kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller ändringar av direktivet.

32 §

*Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter*

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om anläggningar och utvidgning av anläggningar samt det antal gratis utsläppsrätter som beviljats anläggningarna av det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare.

34 §

*Beslut om minskning av antalet utsläppsrätter*

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om minskning av antalet utsläppsrätter som beviljats gratis för en anläggning till följd av en sådan partiell nedläggning av verksamheten eller minskning av en anläggnings kapacitet som avses i 33 §. Av beslutet ska framgå

---

35 §

*Delgivning av och information om beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter*

Beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren och ges in till kommissionen.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om minskning av antalet utsläppsrätter för en anläggning och det antal gratis utsläppsrätter som anläggningen beviljas för vart och ett av åren efter ändringen.

5 a kap.

***Lämnande av uppgifter om anläggningar med tanke på handelsperioder som börjar efter 2020***

35 a §

*Lämnande av uppgifter om anläggningar*

Verksamhetsutövaren ska till arbets- och näringsministeriet lämna verifierade uppgifter om produktionsaktivitet, värme- och gasöverföringar, elproduktion och utsläpp samt andra handlingar i enlighet med förordningen om gratis tilldelning av utsläppsrätter för varje anläggningsdel för de föregående fem kalenderåren på kommissionens blankett senast den 30 april 2019, om denna lag tillämpas på anläggningen till den 29 juni 2019.

Verksamhetsutövaren ska lämna uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten för de följande femårsperioderna alltid senast fem år efter den föregående tidsfristen för inlämnande av uppgifter, om denna lag tillämpas på anläggningen fem år efter nämnda tidsfrist.

---

Utsläppshandelsmyndigheten lämnar en förteckning över de anläggningar på vilka denna lag tillämpas den 29 juni samt de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnat in till kommissionen senast den 30 september det år uppgifterna lämnats till utsläppshandelsmyndigheten. För följande femårsperioder lämnas uppgifterna till kommissionen senast fem år efter den föregående tidsfristen för inlämnande av uppgifter. Innan uppgifterna lämnas ska utsläppshandelsmyndigheten kontrollera att alla nödvändiga uppgifter angetts på den blankett som avses i 1 mom.

Verksamhetsutövaren är skyldig att lämna de uppgifter som avses i 1 mom. inom den tidsfrist som anges i momentet och att komplettera uppgifterna inom den tidsfrist som anges av utsläppshandelsmyndigheten för att få utsläppsrätter gratis i enlighet med utsläppshandelsdirektivet och kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter under respektive femårsperiod från 2021.

5 b kap.

***Tilldelning av gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2021–2030***

35 c §

### *Allmänna tilldelningsregler*

De anläggningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen tilldelas utsläppsrätter gratis för handelsperioden 2021–2030 enligt följande:

1) för elproduktion och till avskiljningsanläggningar, rörsystem och lagringsanläggningar för koldioxid endast för el som produceras med rökgaser,

2) till sektorer eller delsektorer som enligt kommissionens förordning som antagits med stöd av artikel 10b.5 i utsläppshandelsdirektivet hör till de sektorer eller delsektorer som löper risk för koldioxidläckage den totala kvantitet som beräknas enligt artikel 10 a i utsläppshandelsdirektivet,

3) för fjärrvärmeproduktion enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10 a i utsläppshandelsdirektivet,

4) till övriga sektorer eller delsektorer 2021–2026 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet och därefter med en lika stor minskning årligen så att inga utsläppsrätter tilldelas gratis 2030.

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknas på basis av kommissionens riktmärken. Kommissionen godkänner med stöd av artikel 10a.2 i utsläppshandelsdirektivet uppdaterade riktmärken för en sektor eller delsektor för perioden 2021–2025 och perioden 2026–2030. Utsläppsrätter beviljas i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Antalet utsläppsrätter minskas enligt följande:

1) för fjärrvärmeproduktion enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter samt produktion av värme eller kyla genom kraftvärme i enlighet med artikel 10a.4 i utsläppshandelsdirektivet i en befintlig anläggning beviljade utsläppsrätter linjärt med 2,2 procent årligen med undantag för de år då antalet utsläppsrätter minskas med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn,

2) till andra anläggningar än de befintliga anläggningar i utsläppshandeln som avses i 1 punkten beviljade utsläppsrätter med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn vid behov,

3) till nya deltagare i utsläppshandeln beviljade utsläppsrätter linjärt med 2,2 procent årligen.

### *35 d §*

#### *Utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln*

Av det gemensamma antal utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som reserverats för nya deltagare beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2021–2030 i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt följande:

1) till nya deltagare i utsläppshandeln,

2) till anläggningar där verksamheten ökat med över 15 procent beräknat från det glidande medelvärde för två år.

Till det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln läggs de utsläppsrätter som blir otilldelade för att antalet gratis tilldelade utsläppsrätter minskas på grund av att anläggningens produktion minskat med över 15 procent beräknat från det glidande medelvärde för två år. Till det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln läggs även de utsläppsrätter som blir otilldelade för att anläggningen upphört med sin verksamhet i enlighet med 16 a §.

### *35 e §*

#### *Ändringar i anläggningarnas produktionsaktivitet under handelsperioden 2021–2030*

Antalet gratis tilldelade utsläppsrätter ökas eller minskas årligen för anläggningar där produktionsaktiviteten ökat eller minskat med över 15 procent beräknat från det glidande

medelvärde för två år jämfört med den ursprungliga nivån vid bestämningen av gratis tilldelade utsläppsrätter för perioden i fråga, 2021–2025 eller 2026–2030. Ökningar och minskningar görs på det sätt som förutsätts i kommissionens rättsakt som antagits med stöd av artikel 10a.20 och 10a.21 i utsläppshandelsdirektivet.

Närmare bestämmelser och föreskrifter om genomförandet av kommissionens rättsakt som avses i paragrafens 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

*5 c kap.*

***Beviljande av utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030***

*35 f §*

*Ansökan om utsläppsrätter för befintliga anläggningar i utsläppshandeln*

Beviljande av gratis utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för perioden 2021–2025 och perioden 2026–2030 förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella perioden till utsläppshandelsmyndigheten. Ansökningar för perioden 2021–2025 ska lämnas in senast den 30 juni 2019 och ansökningar för perioden 2026–2030 senast inom den tidsfrist för lämnande av uppgifter som avses i 35 a § 1 och 2 mom.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Till ansökan ska fogas de uppgifter som förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Närmare bestämmelser och föreskrifter om uppgifternas innehåll och andra förfaranden i anslutning till ansökan om utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

*35 g §*

*Preliminärt antal utsläppsrätter för handelsperioden 2021–2030*

Utsläppshandelsmyndigheten fattar besluten om det preliminära antalet utsläppsrätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har fastställt de uppdaterade riktmärkena för beräkningen av antalet utsläppsrätter.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen om det preliminära antalet utsläppsrätter.

*35 h §*

*Beslut om beviljande av utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030*

Utsläppshandelsmyndigheten fattar besluten om antalet utsläppsrätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har bekräftat att utsläppsrätterna får beviljas.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen om antalet utsläppsrätter som beviljas anläggningarna.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som rörs av ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter.

*5 d kap.*

***Beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030***

*35 i §*

***Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare i utsläppshandeln***

Beviljande av gratis utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för perioden 2021–2025 och perioden 2026–2030 förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella perioden till utsläppshandelsmyndigheten.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Till ansökan ska fogas de uppgifter som förutsatts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Närmare bestämmelser och föreskrifter om tidpunkten för inlämnande av ansökan, uppgifternas innehåll och andra förfaranden i anslutning till ansökan om utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

*35 j §*

***Preliminärt antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare för handelsperioden 2021–2030***

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslutet om det preliminära antalet utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare i utsläppshandeln gratis för den aktuella femårsperioden.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen om det preliminära antalet utsläppsrätter.

*35 k §*

***Beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030***

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslutet om det antal utsläppsrätter som gratis beviljas nya deltagare i utsläppshandeln efter det att kommissionen har slagit fast att den nya deltagaren kan beviljas utsläppsrätter.

En förutsättning för beviljande av utsläppsrätter är att anläggningen beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen om antalet utsläppsrätter som beviljas anläggningarna.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsrätter, om ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som rörs av ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter.

*5 e kap.*

***Ändringar i antalet utsläppsrätter för anläggningarna samt avstående från utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030***

*35 l §*

***Övervakning och skyldighet att anmäla ändringar***

En verksamhetsutövare som har ansökt om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt 35 f eller 35 i § ska från den 1 januari 2020 övervaka de uppgifter som förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter i enlighet med förordningen.

Verksamhetsutövaren ska i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter till utsläppshandelsmyndigheten anmäla alla ändringar i anläggningens verksamhet som påverkar antalet gratis tilldelade utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser och föreskrifter om innehållet i de uppgifter som ska lämnas i samband med anmälan om ändring i verksamheten och om tidpunkten för anmälan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

#### 35 m §

##### *Preliminärt ändrat antal utsläppsrätter*

Utsläppshandelsmyndigheten fattar vid behov beslut om preliminärt ändrat antal utsläppsrätter för den aktuella femårsperioden.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen om det ändrade preliminära antalet utsläppsrätter och andra behövliga uppgifter.

#### 35 n §

##### *Beslut om ändring av antalet utsläppsrätter*

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter efter det att kommissionen har meddelat att ändringen kan genomföras.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen om det ändrade antalet utsläppsrätter.

#### 35 o §

##### *Ansökan om avstående från utsläppsrätter*

Verksamhetsutövaren kan helt eller delvis avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis på basis av valda anläggningsdelar. För att avstå från utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren lämna in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten. Ansökan kan lämnas in när som helst under den aktuella femårsperioden.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar kommissionen i frågan.

#### 35 p §

##### *Beslut om avstående från utsläppsrätter*

När kommissionen godkänner en verksamhetsutövars ansökan om avstående från utsläppsrätter förlorar verksamhetsutövaren i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter sin rätt till utsläppsrätterna i fråga fram till slutet av den aktuella femårsperioden.

När kommissionen godkänt en verksamhetsutövars ansökan om avstående från utsläppsrätter fattar utsläppshandelsmyndigheten beslutet om ändringen av antalet utsläppsrätter.

#### 6 kap.

##### *Auktionering av utsläppsrätter*

#### 36 §

*Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande*

Finlands andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut ska auktioneras ut via en auktionsplattform som väljs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen.

37 §

*Auktionsförrättare*

Auktionsförrättare i Finland är utsläppshandelsmyndigheten. Arbets- och näringsministeriet meddelar kommissionen auktionsförrättarens namn och kontaktuppgifter.

39 §

*Rätt att delta i en auktion*

Följande fysiska eller juridiska personer har rätt att ansöka om tillstånd att lägga direkta bud i auktioner:

2) värdepappersföretag, som är godkända enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 2002/92/EG och direktiv 2011/61/EU, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

3) kreditinstitut som är godkända enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

40 §

*Överföring av rätten att använda projektenheter från perioden 2008–2012 till perioden 2013–2020*

Verksamhetsutövare vid anläggningar som under handelsperioden 2008–2012 omfattades av lagen om utsläppshandel ([683/2004](#)) får använda ett större antal projektenheter än det maximiantal som anges i 1 mom. och verksamhetsutövare vid övriga anläggningar som omfattas av denna lag får under handelsperioden 2013–2020 använda projektenheter så som föreskrivs i kommissionens förordning som antas med stöd av artikel 11a i det gamla utsläppshandelsdirektivet.

44 §

*Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter*

Mot utsläppsrätter som gäller från 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet, för projekt som registrerats före

2013 byta ut projektenheter som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den 31 december 2020.

Mot utsläppsrätter som gäller från 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som har inletts 2013 eller därefter i ett utvecklingsland och som inte är i 41 § avsedd verksamhet, byta ut certifierade utsläppsminskningar som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den 31 december 2020.

---

#### 51 §

##### *Registrering av utsläppsrätter på en ny deltagare i utsläppshandeln*

Utsläppshandelsmyndigheten registrerar årligen senast den 28 februari det antal utsläppsrätter som stämmer överens med beslutet om beviljande av utsläppsrätter på kontot i registret för en ny deltagare i utsläppshandeln. Ett villkor för att utsläppsrätterna ska registreras är att anläggningen har beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

#### 52 §

##### *Registrering av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts*

När verksamhetsutövaren vid en anläggning byts, registreras de utsläppsrätter som årligen ska registreras och som stämmer överens med det beslut som avses i 25 eller 31 § på den nya verksamhetsutövarens registerkonto för anläggningen från den tidpunkt då den nya verksamhetsutövaren har antecknats i tillståndet för utsläpp av växthusgaser och planen för övervakning av utsläpp i enlighet med 14 § 1 mom.

---

#### 53 §

##### *Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet*

Verksamhetsutövaren ska årligen senast den 30 april till det register som avses i 46 § överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har verifierats i enlighet med 10 kap. De utsläppsrätter som överlämnas får i fråga om utsläpp som orsakas under handelsperioden 2013–2020 inte vara sådana utsläppsrätter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart. De utsläppsrätter som överlämnas får inte heller vara sådana utsläppsrätter vilkas överlämnande förhindrats med stöd av kommissionens registerförordning för att de skyldigheter som gäller verksamhetsutövarna eller luftfarkostanvändarna i den medlemsstat som beviljat de aktuella utsläppsrätterna i enlighet med artikel 12.3a i utsläppshandelsdirektivet håller på att gå ut. Bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas inte på tidsfristen.

---

Utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller därefter är giltiga tills vidare. Från den 1 januari 2021 fogas till rätterna en anteckning om den tioårsperiod som inleds den 1 januari 2021 och för vilken de beviljats och de är giltiga i fråga om utsläpp som uppkommer från och med det första året under den perioden.

#### 56 §

### *Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp*

Verksamhetsutövaren ska på ett heltäckande, samstämmigt, tillförlitligt och exakt sätt övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en rapport över dem för varje kalenderår i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens övervakningsförfordning, den godkända planen för övervakning av utsläpp och villkoren i tillståndet för utsläpp av växthusgaser.

---

#### *59 §*

##### *Verifieringsutlåtande*

Kontrollören gör upp en verifieringsrapport om utsläppsrapporten, som innehåller ett verifieringsutlåtande. I verifieringsutlåtandet konstateras det om utsläppsrapporten är tillfredställande eller inte. Av verifieringsrapporten och utlåtandet ska framgå de faktorer som är väsentliga med tanke på verifieringen enligt kraven i kommissionens verifieringsförfordning. Utsläppsrapporten betraktas som tillfredsställande, om den har gjorts upp i enlighet med 56 § 1 mom. och kontrollören kan konstatera att övervakningen av utsläpp har skett i enlighet med den godkända planen för övervakning av utsläpp så att samtliga utsläppskällor omfattas och att det inte finns väsentliga feltolkningar i utsläppsrapporten.

#### *64 §*

##### *Återkallande av godkännandet av en kontrollör*

Om en kontrollör inte uppfyller kraven enligt 61 eller 62 § eller handlar väsentligt i strid med denna lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens verifieringsförfordning eller villkoren i beslutet om godkännande, får utsläppshandelsmyndigheten ge kontrollören en anmärkning eller en varning. Myndigheten får återkalla ett godkännande, om det i kontrollörens verksamhet framkommit väsentliga och allvarliga brister eller försummelser och den anmärkning eller varning som getts kontrollören inte har lett till att bristerna eller försummelseerna i verksamheten korrigerats inom den av utsläppshandelsmyndigheten utsatta tidsfristen.

#### *73 §*

##### *Utsläppshandelsförseelse*

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

- 1) försummar att ansöka om ett i 8 § avsett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och godkännande av planen för övervakning av utsläpp eller tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser,

---

- 4 a) försummar att lämna in uppgifter som avses i 35 l § eller i den förordning som utfärdats med stöd av 35 l § eller lämnar felaktiga uppgifter om ändringar i verksamheten vid anläggningen som påverkar antalet gratis tilldelade utsläppsrätter,

---

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

---

#### *75 §*

*Överklagande av utsläppshandelsmyndighetens beslut*

-----  
Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten med stöd av 11, 12, 61, 62 och 71 § har meddelat ska trots överklagande följas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

-----  
*Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., 8 och 9 §, rubriken för 10 § och 10 § 1 mom. 1 punkten, 11, 12 och 14 §, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a §, 17 §, 25 § 3 mom., 26 §, rubriken för 29 § och 29 § 1 mom., 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom. och 31 § 3 mom., 32 §, det inledande stycket i 34 §, 35 §, 35 a § 4 och 5 mom., 50 § 3 mom., 56 § 1 mom., 59 § samt 73 § 1 mom. 1 punkten träder i kraft den 1 januari 2021.

En sådan ändring i antalet gratis tilldelade utsläppsrätter enligt 25 § 3 mom., 31 § 3 mom. eller 34 § eller en sådan ansökan om gratis tilldelade utsläppsrätter enligt 29 § som den 1 januari 2021 har inletts vid arbets- och näringsministeriet överförs den dagen till utsläppshandelsmyndigheten för behandling.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten för skötsel av uppgifter som gäller gratis tilldelade utsläppsrätter för handelsperioden 2013–2020 och perioden 2021–2025.

Bestämmelserna i 51 § träder i kraft den 1 januari 2021. Efter den dagen tillämpas dock 51 § på registrering av utsläppsrätter som beviljats nya deltagare för handelsperioden 2013–2020 sådan den är i kraft när denna lag träder i kraft.

Bestämmelserna i 73 § 1 mom. 4 a punkten träder i kraft den 1 januari 2020.

En verksamhetsutövare vars avfallsförbränningsanläggning inbegrips i tillämpningsområdet för lagen från och med 2021 ska för anläggningen ansöka om tillstånd för växthusgasutsläpp eller tillfälligt tillstånd för växthusgasutsläpp så som föreskrivs i 13 a §. Verksamhetsutövaren ska lämna in uppgifter enligt 35 a § till arbets- och näringsministeriet senast den 30 juni 2019. Bestämmelserna i 5 a–5 e kap. tillämpas från det lagen träder i kraft på ansökan, beredning och beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter för verksamhetsutövaren.

Verksamhetsutövaren ska övervaka de faktorer som påverkar antalet gratis tilldelade utsläppsrätter och anmäla ändringar i verksamheten i enlighet med 35 l § från den 1 januari 2020.

Helsingfors den 20

**Statsminister**

**Juha Sipilä**

RP XX/2018 rd

Bostads-, energi- och miljöminister Kimmo Tiilikainen